Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН.

№ 43 (6933).

3 МАРТ ШАНБА 1979 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

1979 йил 4 март — якшанба куни СССР Олий Советига сайлов ўтказилади. Совет кишилари мамлакат ҳаётидаги ана шу муҳим воқеани КПСС XXV съезди қарорларини, 1979 йил планлари ва умуман ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилган сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда улкан умумхалқ байрами сифатида кутиб олмоқдалар.

2 март куни Москвадаги Союзлар уйида Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Бу мажлисда СССР Олий Советига бўлажак сайловни ўтказиш масалалари кўриб чиқилди.

Мажлисда комиссия раиси А. И. Шибаев сайловга тайёргарликнинг тугаганлиги ва сайлов комиссияларининг овоз беришни ўтказишга тайёр эканлиги тўғрисида доклад қилди. Ана шу масалани муҳокама қилишда комиссия аъзолари О. К. Врабий, А. А. Епишев, И. З. Соколов, шунингдек РСФСР Олий Совети Президиумининг Секретари Х. П. Нешков қатнашдилар.

(Давоми учинчи бетда).

СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

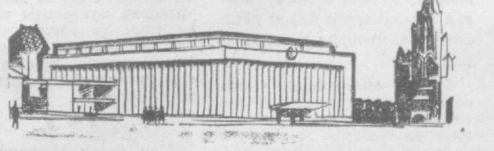

КЕЧА МОСКВАНИНГ КРЕМЛЬ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА ИТТИФОҚ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ БАУМАН САЙЛОВ ОКРУГИ САЙЛОВЧИЛАРИНИНГ САЙЛОВ ОЛДИ ЙИҒИЛИШИ БЎЛИБ ЎТДИ. ЙИҒИЛИШДА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОД, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЁРҚИН ВА ЧУҚУР МАЗМУНЛИ НУТҚ СЎЗЛАДИ.

2 март 1979 йил. Москва, Кремль Съездлар саройи. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советти Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашуви. («Правда»дан).

Сайловчилар Л. И. БРЕЖНЕВ билан учрашдилар

Бизнинг Ватанимиз СССР Олий Советига сайлов кунини бутун халқимизнинг катта байрами сифатида кутиб олмоқда. КПСС XXV съезди қабул қилган улуғвор социал-иқтисодий программа изчиллик билан амалга оширилмоқда, СССР Конституциясининг қоидалари турмушга татбиқ этилмоқда. Коммунистик қурилишнинг муваффақиятлари — ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонларнинг, зиёлиларнинг қаҳрамонона меҳнати натижасидир. Барча совет кишиларининг ақл-идроки ва меҳнати, мардлиги ва фидокорлиги, билим ва тажрибаси ана шу муваффақиятларда ўз ифодасини топди.

КПСС Марказий Комитетининг СССРдаги барча сайловчиларга, гражданларга қилган Мурожаати мамлакат меҳнаткашларининг бунёдкорлик кучига янги куч қўшди, уларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини ошириб юборди. Миллионларча совет кишиларининг қалби, уларнинг фикр-туйғуси ва ишлари жонажон партия билан чамбарчас боғланган. Партия халқ билан маҳкам боғланган бўлиб, халқ учун мавжуддир ва халққа садоқат билан хизмат қилмоқда. Совет кишилари КПССнинг доно ички ва ташқи сиёсатини, унинг ленинчи Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг кўп қиррали собитқадам фаолиятини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига сайлов кампанияси партия билан халқнинг бузилмас бирлигини янада зўр куч билан намойиш қилди.

2 март куни Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Бауман сайлов округи сайловчиларининг сайлов олди йиғилиши бўлди. Бу йиғилиш СССР Олий Советти депутатлигига номзод КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советти Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев билан учрашувга бағишланди.

Йиғилиш қатнашчилари Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, М. С. Горбачев ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Президиумда СССР Олий Советти Президиуми Раисининг ва СССР Министрлар Советти Раисининг ўринбосарлари, Москвадаги пойтахтнинг Бауман, Калинин ва Сокольники районларидаги ишлаб чиқариш илғорлари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам бор эди.

КПСС Бауман район комитетининг биринчи секретари С. А. Купреев сайлов олди йиғилишини очди. Бугун, деди у, Бауман сайлов округи меҳнатчилари, барча москваликлар учун катта, қувончли ва шодиёна воқеа рўй берди: биз мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига ўз номзодимиз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советти Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев билан учрашмоқдамиз.

Аслини олганда бутун совет халқи Л. И. Брежневни СССР Олий Советти депутатлигига ўз номзоди қилиб кўрсатди. Бу эса ўртоқ Брежневнинг партия ва халқ олдида қилган жуда катта хизматларига, унинг коммунизм ва тинчлик, мамлакатимизни тобора ҳар томонлама яшнатиш йўлида хормай-толмай қилаётган ишларига берилган юксак баҳодир.

Нотиқ барча сайловчилар номидан гапириб, бу сафар ҳам Бауман сайлов округидан СССР Олий Советти депутатлигига номзод қилиб овозга қўйилишига розилик берганлиги учун Леонид Ильичга самимий миннатдорчилик, чуқур ташаккур туйғуларини изҳор қилди.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли ўртоқлар!
Азиз москваликлар!

Бауман сайлов округининг сайловчилари билан биринчи бор учрашаётганим йўқ. Аниқ қилиб айтадиган бўлсак, бугун бизнинг тўққизинчи сайлов олди учрашувимиз бўлаяпти. Ҳар сафар бўлганидек, аввало СССР Олий Советти депутатлигига менинг номзодимни тилга олиб, менга кўрсатилган шараф ва ишонч учун сизларга, округнинг барча меҳнаткашларига астойдил миннатдорчилик изҳор этмоқчиман.

Ишончли вакил Александр Григорьевич Демидовга, шунингдек бу ерда менинг номзодимни қўллаб-қувватлаб чиққан барча ўртоқларга алоҳида миннатдорчилик изҳор этмоқчиман. Округимизнинг сайлов участкаларида ишлаган агитаторлар ва ишончли вакилларга катта раҳмат.

Сизларнинг ишончингизни Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига билдирилган ишонч деб, партия ўзининг XXV съездида қабул этган сиёсий йўлга ишонч деб биламан.

Бу йўл экономикани ривожлантиришга ва меҳнаткашларининг турмушини яхшилашга, социалистик демократияни такомиллаштиришга ҳамда Ватанимиздаги барча миллат ва элатларнинг қардошларча дўстлигини кучайтиришга. Советлар мамлакатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга ҳамда мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизликни таъминлашга қаратилган. Айни шу сиёсий йўл совет кишиларининг фидокорона меҳнатига қўшилиб жамиятимизнинг муваффақиятларига негиз бўлиб турибди. Айни шу сиёсий йўл СССР Олий Советти бутун ишининг мазмунини ҳам белгилаб бермоқда.

СССР янги Конституциясининг муҳокама қилиниши ва қабул этилиши тўққизинчи чақириқ Олий Совет фаолиятида бош воқеа бўлди. десам, эҳтимол, янглиш бўлмас. Бу Конституцияда ҳам, шунингдек иттифоқдош ва автоном республикаларнинг янги Конституцияларида ҳам ривожланган социализм давлатининг, ижтимоий муносабатлар бутун системасининг ўзига жуда хос бўлган энг барқарор белгилари ифодасини топди.

Конституция талабларига биноан ССР Иттифоқининг олий ҳокимият органи Совет қонунларини янада янгилашнинг катта программасини амалга оширишга киришди. Шу билан бирга СССР Олий Советти, унинг Президиуми Советларга раҳбарликни, шунингдек қонунларнинг ижроси устидан назоратни кучайтирдилар. Бу йўл Олий Совет фаолиятида тобора катта роль ўйнайберишига аминман. Қонунларнинг пухта ўйланган яхши системаси ва уларнинг ҳеч оғишмай ижро этилиши — қонунчиликнинг ўзидир, ҳуқуқ-тартиботнинг ўзидир. шундай бўлмаса социалистик турмуш тарзини, социалистик демократияни тасаввур этиб ҳам бўлмайди.

Социалистик демократизмнинг муваффақиятлари шак-шубҳасиздир. Аммо совет халқ ҳокимиятининг потенциал имкониятларидан ҳали тўла-тўкис фойдаланилмаётганлиги ҳам шубҳасиздир.

Марказий Комитет партия ташкилотларининг, халқ депутатлари Советларининг, касаба союзларининг, комсомолнинг активлигини оширишга жуда катта аҳамият бераяпти. Партия сайловга шу ташкилотлар кўп қиррали фаолиятининг шакл ва методларини такомиллаштиришнинг кенг программаси билан бораяпти. Бу программанинг моҳияти шундан иборатки. ҳар бир, такрор айтаман, ҳар бир совет кишиси давлат ишларига ўзининг даҳлдор эканлигини сезиб турадиган бўлсин, унинг фикри, унинг овози эшитилишига ҳамда катта ва кичик қарорларни ишлаб чиқиш пайтида ҳисобга олинишига ишончи комил бўлсин.

Шу боисдан ҳам қонунчиликни бузиш, танқидни бўғиш, сансалорлик, расмиятчилик ва бюрократизм фактларига қарши кескин, муросасиз курашни давом эттириш, уни тағин ҳам активлаштириш зарур. Ошкорлик кўпроқ бўлсин, одамларнинг эҳтиёжларига ва фикрларига кўпроқ эътибор берилсин. Омма билан бевосита, дилкаш мулоқат кўпроқ бўлсин. Партия масалани шу тарзда қўймоқда. Олий Советдан тортиб қишлоқ ва посёлка Советларигача бўлган барча халқ депутатлари Советларининг иш услуби ана шундай бўлиши лозим.

Энди — экономикамиз ҳақида. Ҳозир унинг миқёслари шу қадар катталашиб кетганки, жуда узундан-узоқ рақамларни тилга олишга тўғри келади. Асосий ишлаб чиқариш фондларининг қиймати бир триллион сўмликка етди. Сайловдан сайловгача ўтган давр ичида миллий даромад қарийб икки триллион сўмни ташкил этди ёки бундан аввалги худди шундай даврга нисбатан 400 миллиард сўм кўпайди. Хуллас экономикамиз. шунингдек фан ва маданиятимиз ҳам янги, янада юксак марраларга чиқиб олди. Ўтган даврнинг бош якуни ана шундан иборат.

Шу муносабат билан мен сизларнинг депутатингиз сифатида Ватанимизнинг иқтисодий ва маданий ривожига шу йиллар мобайнида Бауман сайлов округининг меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшганликларини айтмасдан ўтолмайман. Пойтахт меҳнатчиларининг бутун катта отряди билан биргаликда улар социалистик мусобақанинг, коммунистик меҳнат учун курашнинг биринчи сафларида бормоқдалар.

Ватанимизнинг жуда кўп районлари ўз қиёфасини ўзгартирмоқда Ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатнинг энг асосий ёқилғи энергетика базаси бўлиб қолган Ғарбий Сибирни кенг миқёсда ривожлантириш давом этмоқда. БАМ қурилиши ҳали яқиндагина бошланган эди, ҳозир эса шу магистралнинг учдан бир қисмида поездларнинг иш қатнови бошлаб юборилган.

Ўзбекистондаги Мирзачўл ерлари ўзлаштириб бўлинди. Кубань дарёси этакларидаги паст қирғоқлар ва қамиш босган оролларда машҳур «Шоликорлик қўриғи»ни ўзлаштириш ишлари тугай деб қолди. Ҳозирнинг ўзидаёқ Ноқоратупроқ ўлкамиз анчагина бошқача қиёфага кириб қолди. Волга бўйларида муттасил дон ҳосили етиштириладиган зона барпо этилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида яна бир карра таъкидлаб ўтилганидек, замонавий юксак даражада сермаҳсул қишлоқ хўжалигисиз иқтисодий тараққиётга эришиб бўлмайди. Биз шу тармоқни ривожлантира бориб, кўпдан кўп аграр проблемаларни ҳал этдик. Аҳоли жон бошига қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш муттасил кўпаймоқда. Дон етиштиришда катта муваффақиятларга эришилди. Пахтачилик узлуксиз ривожланмоқда. Чорвачилик соҳасида хам бир талай иш қилинди. Гўшт, сут, тухум етиштириш ҳам анча кўпайди. Аммо ҳали ҳам мураккаб ишлар бор, аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилмаяпти. Шу сабабли биз бу тармоқни жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор беряпмиз. 1979 йилда гўшт етиштиришни ўстиришни икки ҳисса ошириш вазифаси қўйилган. Келгусида ҳам камида худди шундай суръатларда олға бормоқ керак. КПСС Марказий Комитетининг ўтган йил июль ва ноябрь Пленумларида зарур тадбирлар белгиланди.

Марказий Комитет партия, совет ва хўжалик органларининг, меҳнаткашлар коллективларини ана шу қарорлар бажарилиши учун ҳамма ишни бажо келтиришга даъват қилди. Экономиканинг ҳар тарафлама ўсиши халқнинг турмуш даражасини ошириш учун яхши негиз яратди. 1974—1978 йилларда бевосита халқ фаровонлиги учун миллий даромаднинг тахминан бешдан тўрт қисми, яъни бир ярим триллион сўм сарфланди. Бу — аввалги беш йилликдагига нисбатан қарийб учдан бир ҳисса кўпдир.

Партия ўзининг XXV съездида қабул этилган социал программа бекамикўст бажарилишини таъминлаб, бундан буён ҳам совет кишиларининг турмушини яхшилашга — меҳнаткашларнинг иш ҳақини ва реал даромадларини оширишга, ижтимоий фондларни кўпайтиришга, уй-жой қурилишига биринчи даражали аҳамият бераверади.

Умуман Совет Иттифоқининг муваффақиятлари — ҳар бир республиканинг ҳам муваффақияти эканлигини таъкидлаб ўтиш муҳимдир. Фақат бир факт келтираман. Қозоғистон ҳозир бутун Россиянинг революциядан олдинги саноат маҳсулотидан беш баравар кўп саноат маҳсулоти бермоқда. Республика меҳнаткашлари билан бутун мамлакат меҳнаткашларининг бирлашган куч-ғайратларигина Қозоғистонни ана шундай юксакликка кўтара олди. Бошқа ҳар бир республика тўғрисида ҳам шу гапни айтиш мумкин. Ленинча миллий сиёсат, совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги ана шундай натижалар берди.

Иқтисодий ва социал сиёсатимизнинг якунларини умуман чамалаб туриб, ўртоқ сайловчилар, сизларнинг асосий наказингиз бажарилди, деб мутлақо аниқ-равшан айтиш мумкин. Шу билан бирга партия, ҳукумат совет кишиларининг тинч меҳнатини мустаҳкам қўриқлаб туриш тўғрисидаги бошқа наказингизни ҳам унутмайдилар.

Бу эса мамлакатнинг ҳам Ғарбдаги, ҳам Шарқдаги хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун кўпгина маблағ талаб қилади. Биз мудофаа учун мутлақо зарур бўлган миқдордагина маблағ сарфлаяпмиз. Зарур бўлганидан оз ҳам, кўп ҳам сарфлаётганимиз йўқ. Бунда вазиятга қараб иш тутаяпмиз. Совет кишилари буни тушунишларига аминман.

Мен халқ хўжалигидаги аҳволни безаб кўрсатиш фикрида эмаслигим ўз-ўзидан равшан. Бизда ҳали бир талай камчилик, ҳал этилмаган проблемалар бор. Булар ҳақида КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленумида гапирилди, шу сабабли уларни такрорлаб ўтирмайман. Фақат шуни эслатиб ўтаманки, иш самарадорлиги ва сифатини оширишни ана шундай проблемаларнинг кўпчилигини ҳал этиш йўли деб биламиз.

Партия кўпданоқ бу вазифани иқтисодий фаолият марказига қўйган эди. Аммо бу вазифа суст ҳал этилаётганлигини тан олмоқ керак. Бу ўринда объектив вазиятларгина эмас, сусткашлик одати, планлаштиришдаги, хўжалик юритиш методларидаги ва, эҳтимолки, энг муҳими — иқтисодий тафаккурдаги сусткашлик одати ҳам ҳалақит бермоқда.

Биз узоқ вақт жуда тақчиллик шароитида, деярли ҳамма нарсага — металл ва ёқилғига, машина ва асбоб-ускуналарга озгина нормалар белгиланган шароитда яшаб келдик. Табиийки, бизнинг бутун фикри-зикримиз ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, хўжаликни ҳеч бўлмаганда энг зарур нарсаларга тўлдиришга қаратилган бўлди.

Ҳозир Совет Иттифоқи маҳсулотнинг деярли ҳамма турларини 15—20 йил аввалгидан икки-уч баравар ва хатто бир неча баравар кўп ишлаб чиқармоқда. Шундай бўлса ҳам гоҳ у нарса, гоҳ бу нарса етишмай турибди. Бунинг сабаби нима? Гарчи эҳтиёж тез кўпайиб бораётганлигини эътиборга олганда ҳам, бунинг сабаби шундан иборатгина эмас. Маҳсулот сифатидан кўра, ишлаб чиқарилган нарсалардан самарали, оқилона фойдаланишга кўра, ишлаб чиқариш ҳажмларини кўпайтиришга кўпроқ эътибор бериш одати ўзига хос анъанаси ҳам бунга сабаб бўлмоқда. Ҳолбуки, улкан кўламдаги хўжаликда кейинги омил ҳал қилувчи аҳамият касб этадику ахир. Шу омилдан тўла-тўкис фойдаланиб, ишлаб чиқаришнинг ҳозирги даражасидаёқ мамлакатнинг металлга, ёқилғига, қурилиш материалларига, халқ истеъмол молларига эҳтиёжларини анча яхшироқ қондириш мумкин бўлур эди.

Бу гап қишлоқ хўжалигига ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир. Ҳосил кўпаймоқда, аммо картошка, сабзавот, мева, хатто дон ҳали кўп миқдорда нобуд бўлмоқда. Ваҳолонки, қишлоқ хўжалиги мамлакатни хом ашё ва озиқ-овқат билан таъминлаши лозим бўлган аграр-саноат комплексининг таркибий қисмидир. Бу соҳада йиғиштириб олинган ҳосилгина эмас, аввало истеъмолчига — магазинлар пештахтасига, колхоз бозорларига, совет кишиларининг дастурхонига етиб бораётган нарсалар муваффақиятнинг мезони бўлиб қолиши лозим. Бу — ҳамма куч-ғайратнинг пировард натижасидир, шу боисдан ҳам уни бош мезон деб ҳисобламоқ керак.

Шу сабабли КПСС Марказий Комитетининг сўнгги Пленуми капитал маблағни тақсимлаганда қишлоқда етиштирилаётган маҳсулотларнинг сақланишини, тез ташиб олинишини ва сифатли қайта ишланишини таъминлашга керакли маблағ ва ресурсларни кўпайтириш тўғрисида йўл-йўриқ берди. Бу йўл-йўриқни ҳеч оғишмай амалга ошириш лозим. Ишга шундай ёндашиш қишлоқ хўжалиги самарадорлигини юксалтиришга, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни тезроқ яхшилашга ёрдам беришига аминман.

Хуллас, ўртоқлар, ҳозир барча имкониятларимиз ва бойликларимиздан омилкорлик билан, ғоят оқилона фойдаланишдан ҳам муҳимроқ иш йўқ. Бунинг учун капитал маблағ сиёсатида ва техника сиёсатининг кўпгина соҳаларида ишга янгича ёндашиш, мавжуд қувватлар ва ишчи кучи ресурсларидан омилкорлик билан фойдаланиш, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик тенденцияларини тугатиш талаб қилинади. Бунинг учун планлаштиришда ва хўжалик юритиш методларида, кўрсаткичлар системасида ва моддий рағбатлантиришда маълум даражада қайта қуриш ҳам талаб этилади. Бу қайта қуриш нақадар қийин бўлмасин — шундай қилмай иложимиз йўқ.

Бу гапларни айни шу бугун айтиш, айниқса, ўринлидир, чунки СССР Олий Советининг янги состави, ҳукумат, марказий хўжалик органлари ҳозирги беш йиллик тугаётган ва навбатдаги беш йилликка ҳозирлик кўрилаётган жуда масъулиятли даврда ишлашларига тўғри келади. Ўн биринчи беш йиллик план партиянинг иқтисодий сиёсатини тўла-тўкис қамраб олиши, иқтисодий ва илмий-техникавий тафаккурнинг сўнгги ютуқларини, бутун тажрибамизни ўзига сингдириши лозим.

Владимир Ильич Ленин Советларнинг иқтисодий фаолиятига жуда катта аҳамият берган эди. Унинг Кремлдаги кутубхонасида Москва Советти ижроия комитети фаолиятининг обзори сақланиб қолган. 1920 йилнинг уч ярим ойи мобайнида ижроком 46 та ташкилий масалани ва атиги 8 та иқтисодий масалани кўриб чиққанлиги айтилган жойда Владимир Ильич рақамларнинг остига чизиб, четига: «аксинча бўлиши лозим», деб ёзиб қўйган.

Янги Конституция Советларнинг иқтисодий соҳадаги ҳуқуқларини кенгайтирди. Шу ҳуқуқлардан фойдаланишни ўрганмоқ керак. Бунинг устига хўжалик қурилишида Советлардан бошқа ҳеч ким яхшироқ ҳал эта олмайдиган вазифалар бор.

Маълумки, кейинги йилларда ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, бошқарувда тармоқ асосларини кучайтириш учун кўп иш қилинди. Аммо олий ва маҳаллий Советларнинг, улар ижроия органларининг тегишли территориядаги комплекс иқтисодий ва социал ривожланишни таъминлаш соҳасидаги иши тағин ҳам активроқ бўлиши керак. Тармоқ ва территориал асосларни оқилона бирга қўшиб олиб боришгина хўжаликни самарали юритишни таъминлаши мумкин.

Бизнинг Советларимиз, Совет демократияси замирида зўр ҳаётий куч бор. Ана шу кучдан мавжуд резервларни аниқлаш, камчиликларни танқид қилиш, фикрларни таққослаш ва асосланган қарорлар қабул қилиш учун янада тўлиқроқ фойдаланиш лозим. Совет демократияси иқтисодий тараққиётга янада яхшироқ хизмат қила олади ва хизмат қилиши лозим. Иқтисодий тараққиёт эса совет кишиларининг ҳуқуқлари ва эркинликларини тобора тўлиқроқ таъминлаш учун, социалистик демократияни янада равнақ топтириш учун пойдевор, моддий негиз бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Бизнинг олдимизда турган иқтисодий вазифаларни ҳал этиш учун ишга ижодий ёндашиш, юксак масъулият, хўжаликнинг барча бўғинларида жуда қаттиқ интизом керак бўлади. Бу гап барча поғоналардаги хўжалик раҳбарларининг ишига тааллуқлидир. Бу гап ишлаб чиқаришнинг бевосита қатнашчиларига ҳам тааллуқлидир. Станок ёнида ишлаётган, далада ёки чизма столи ёнида меҳнат қилаётган ҳар бир киши: унумлироқ, самаралироқ ишлаш, материалларни тежаш, вақтни зое ўтказмаслик учун ҳамма ишни қилдимми?, — деб ўзига-ўзи савол бериши керак. Партия Марказий Комитетига, Олий Совет Президиумига тушаётган хатларга қараганда, сайлов кампанияси давомида меҳнаткашлар сўзлаган нутқларнинг характерига қараганда, совет кишилари мамлакатимизнинг ҳозирги шароитдаги ривожи учун бу масаланинг аҳамиятини аниқ-равшан тасаввур этмоқдалар.

(Давоми иккинчи бетда).

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи

(Боши биринчи бетда).

Ишнинг ҳамма соҳаларида уюшқоқликни яхшилаш, масъулият ва интизомни ошириш талаби—сайловчиларнинг асосий наказларидан биридир. Келинглар ўртоқлар, шу наказ сўзда эмас, балки амалда бажарилиши учун ҳамма ишни қилайлик!

Энди халқаро масалаларга ўтишга ижозат бергайсизлар.

СССР Олий Советига ўтказилган аввалги сайловдан кейинги йиллар жаҳон майдонида катта ва мураккаб воқеалар даври бўлди. Бу — социализм мамлакатлари янада муваффақиятли ривожланган, Африка, Осиё ва Лотин Америкаси халқлари миллий ва социал озодлик учун курашда янги ғалабаларга эришган, капитал мамлакатларидаги меҳнаткашларнинг синфий курашлари анча активлашган, у ердаги коммунистик ва ишчи партияларнинг таъсири кучайган йиллар бўлди.

Айни вақтда бу — империализмнинг энг реакцион кучлари, қурол-яроғ савдогарлари ва милитаристлар, «совуқ уруш» ихлосмандлари ҳамда уларнинг ёлланган ёки кўнгилли жўр овозлари кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга қарши, озодлик курашига қарши кенг миқёсдаги кампанияда бирлашган давр бўлди. Улар ўзлари тўқиб чиқарган «Совет хавфи» деган гапни рўкач қилиб, ҳарбий мақсадларга тобора янги-янги миллиардлар ажратилишини, қурол-яроғларнинг тобора кўпроқ вайронгарчилик келтирадиган ваҳшиёна турлари яратилишини талаб қилмоқдалар. Улар халқларнинг озодлик ҳаракатини куч билан янчиб ташлашга уринмоқдалар, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмоқдалар. Хитой раҳбарларининг позицияси империализмнинг ана шундай сиёсати билан тобора кўпроқ қўшилиб кетмоқда.

Пекиннинг ҳозирги ҳукмдорлари қўшни кичик мамлакат — социалистик Вьетнамга мислсиз сурбетлик билан қароқчиларча ҳужум қилиб, шу тариқа ўзлари ўтказаётган буюк давлатчилик, гегемончилик сиёсатининг маккорона, агрессив моҳиятини бутун дунё аҳлининг кўз ўнгида батамом ошкор этдилар. Айни шу сиёсат ҳозирги вақтда бутун дунёдаги тинчликка энг катта хавф эканлигини энди ҳамма кўриб турибди. Шу сиёсатга ҳар қандай шаклда ҳомийлик қилишнинг бутун хатари энди ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ равшан бўлиб қолди.

Совет халқи бутун дунёдаги тинчликсевар халқлар билан биргаликда Хитойнинг Вьетнамга қарши агрессияси дарҳол тўхтатилишини, интервенциячиларнинг ҳамма қўшинлари сўнгги солдатигача Вьетнам тупроғидан олиб чиқиб кетилишини талаб қилмоқда. Бизнинг қардош Вьетнам билан дўстлигимиз кўп йиллар давомида амалда синалган. Вьетнам халқи учун қийин бўлган ҳозирги дамларда ҳам биз у билан батамом ва тўла бирдаммиз. Мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага Совет Иттифоқи содиқлиги хусусида ҳеч кимда шубҳа-гумон бўлмаслиги керак. Вьетнам Социалистик Республикаси одилона, олижаноб кураш олиб бормоқда. Бутун ер юзининг софдил ва тинчликсевар кишилари унинг тарафида туришибди. Шу боисдан ҳам Вьетнамнинг иши енгилмасдир, агрессорнинг қора ниятлари мағлубиятга маҳкумдир.

Шундай вазиятда, ўртоқлар, партиямиз Марказий Комитети, Совет ҳукумати тинчлик, озодлик ва тараққиёт кучлари билан ҳамкорликни ривожлантириш, агрессив доираларнинг қора ниятларини барбод этиш, халқаро кескинликни юмшатишни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва чуқурлаштириш, совет халқининг, иттифоқчиларимиз ва дўстларимизнинг тинчлик шароитларида яшаб меҳнат қилишлари имкониятини пухта равишда таъминлаб бериш учун бутун куч-ғайратни сарфламоқда.

Биз ўтган йилларнинг якунини баҳолар эканмиз, мамнуният билан айта оламизки: партиянинг XXIV ва XXV съездлари тарихий ҳужжатларида белгилаб берилган ташқи сиёсат фаолиятининг, истисносиз, ҳамма соҳаларида катта муваффақиятларга эришишга муваффақ бўлинди.

Социализм дунёсининг комил ишонч билан узлуксиз ривожланиши ва унинг халқаро вазиятга хайрли таъсири муттасил ўсиши — давримизнинг энг муҳим нишоналаридан биридир. Вьетнам бирлаштирилганлиги, Лаосдаги социалистик революция, Кампучияда социализм ва демократия кучларининг ғалабаси социализм дунёсини янада кенг, қудратли ва хилма-хил қилди.

Биз қардош мамлакатлар билан алоқаларга жуда муҳим аҳамият бераяпмиз. Бу алоқалар тобора чуқур ва хилма-хил бўлиб бормоқда.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бир-бирининг тажрибасини ўрганиб ва ўзлаштириб, шу йиллар мобайнида давлат қурилишида, социалистик демократияни ривожлантиришда янги катта қадамлар қўйишди.

Иқтисодий алоқалар соҳасида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг роли сезиларли равишда ўсди. У социализм мамлакатларининг миллий хўжалик вазифаларини ҳал этишнинг муҳим қуроли бўлиб қолди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ўзининг 30 йиллигини амалий ишлар билан кутиб олмоқда: бир қанча янги қўшма иқтисодий лойиҳалар имзолашга тайёрланмоқда, яна иккита узоқ муддатли тармоқ программасини ишлаб чиқиш ниҳоясига етказилмоқда. Яхши ишлар — юбилейни нишонлашнинг энг соз усулидир! Аммо шу нарса ҳам равшан: ҳали ҳамкорликнинг ҳамма шакллари ҳам синаб кўрилгани йўқ. Ижодий ва актив изланиш лозим.

Бизнинг давримизда қуролланиш пойгасини тўхтатиш, жаҳон ядро уруши хавфининг олдини олиш инсоният учун энг зарур, энг муҳим вазифа бўлиб қолди. Бошқа социализм мамлакатлари каби Совет Иттифоқи шу мақсадлар учун курашда куч-ғайратларини аямайди.

Ҳозирги халқаро ҳаётда мамлакатларимизнинг тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган коллектив ташаббуслари зўр аҳамият касб этди. Бу гап, жумладан, Варшава Шартномаси ташкилоти Сиёсий маслаҳат комитетининг Яқинда Москвада бўлиб ўтган кенгашида қабул этилган ҳамда халқаро иқлимни соғломлаштиришга, қуролсизланишга қаратилган бир қанча янги салмоқли ғоялар баён этилган декларацияга ҳам тааллуқлидир.

Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида янги Совет-Америка шартномасини ишлаб чиқиш шу соҳадаги энг катта вазифалардан бири эканлиги шубҳасиз. Олти йилдан кўпроқ вақт ичидаги меҳнат энди поёнига етадигандек бўлиб турибди. Бизнинг нуқтаи назаримиздан қараганда шартноманинг баъзи бир жиҳатларини бундан ҳам яхшироқ қилиш мумкин эди, албатта. Ундаги ҳамма бандлар бизнинг истагимизга тўла-тўкис мос бўлиб тушаётгани йўқ. Аммо бу — иккала томоннинг манфаатларини инобатга олувчи оқилона муросадир. Умуман олганда, бу катта ва яхши ишдир.

Биринчидан, янги шартнома башарти имзоланган, ратификация қилинган ва кучга кирган тақдирда бир неча йил ичида бир қанча муҳим моментлар жиҳатидан 1985 йилгача қурол-яроғларни энг кўп вайронгарчилик келтирадиган ва қимматли турларини кўпайтириш йўлига муайян тўсиқ қўяди. Айни вақтда шартномада томонларнинг тенглиги ва баб-баравар хавфсизлиги принципи ўз ифодасини топади. Бинобарин шуни аниқ айтиш мумкинки, бу шартноманинг турмушга татбиқ этилиши Совет Иттифоқининг хавфсизлигига ҳам, шунингдек Қўшма Штатларнинг хавфсизлигига ҳам ҳеч қандай зарар етказмайди. Умуман олганда у иккала мамлакатга фойдали бўлади, дейиш мумкин.

Иккинчидан, шартноманинг кучга кириши қуролланиш пойгасини жиловлашнинг СССР ташаббуси билан бошланган жараёни давом эттирилишини билдиради. Стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги биринчи битимдан кейин иккинчи битим тузилади. Иккинчи битим кучга кирганидан кейин стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги учинчи битим устида иш бошланади. Бу битим таъгин ҳам олға бориши, қурол-яроғларнинг янги турлари яратилишини тўхтатиб қўйиши, қурол-яроғларни кўпайтиришни чеклашгинина эмас, иккала томоннинг шундай қуролларини қисқартиришни ҳам кўзда тутиши лозим. Чамаси, ҳозирги шартнома шу кунларда олиб борилаётган, масалан, ядро қуролларини синовларини батамом тақиқлаш тўғрисидаги, оддий қурол-яроғлар савдосини чеклаш ҳақидаги бошқа музокараларни, шунингдек, умид қиламизки, Марказий Европадаги қуролли кучлар ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларни ҳам жонлантиришга ёрдам беради.

Ниҳоят, учинчидан, стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги иккинчи шартноманинг тузилиши умуман халқаро иқлимга, шубҳасиз, хайрли таъсир ўтказади. Янги шартнома узил-кесил ишлаб чиқилгандан кейин эҳтимолки, президент Картер билан, умид қиламанки, яқин келажакда бўладиган учрашувим вақтида имзоланади. Шунингдек, биз Совет—Америка муносабатларини янада ривожлантиришнинг, кескинликни юмшатишнинг ва ялпи тинчликни мустаҳкамлашнинг бир қанча масалаларини ҳам муҳокама қилишни мўлжаллаяпмиз.

Қуролланиш пойгасини жиловлаш соҳасида бошқа силжишлар ҳам бор. Бактериология қуролини тақиқлаш тўғрисидаги ва табиий муҳитга ҳарбий мақсадларда таъсир ўтказишни тақиқлаш ҳақидаги конвенция кучга кирди. Ядро қуролини тарқатмаслик режими муайян равишда мустаҳкамланиб бормоқда. Лотин Американинг кўпчилик мамлакатларини ўз ичига олувчи дунёда биринчи ядросиз зонанинг вужудга келтирилиши ҳам бунга кўмаклашади. БМТ Бош Ассамблеяси бизнинг ядросиз давлатлар хавфсизлигини гарантиялаш тўғрисидаги, ҳозир ўз территориясида ядро қуроли бўлмаган мамлакатларда шу қуролни жойлаштирмаслик ҳақидаги таклифларимизни маъқуллади, шунингдек — айниқса муҳими шуки, ядровий давлатларни ядро қуролини ишлаб чиқаришни батамом тугатиш ва унинг запасларини қисқартириш тўғрисида музокара бошлашга чақирди. Буни биз бениҳоя муҳим иш, деб ҳисоблаймиз ва бундай музокара бошлашга тайёрмиз.

Ўтган йиллар мобайнида Европадаги сиёсий иқлим сезиларли равишда ўзгарди. Бунга ҳам кўп жиҳатдан СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг сиёсати таъсирида эришилди. Умумевропа кенгаши ва унинг Хельсинкида учрашув вақтида имзоланган Якунловчи Акти катта босқич бўлиб қолди. У ерда кескинликни юмшатиш йўлидаги ҳаракатнинг асосий маршрутлари тўғри белгиланди.

Европадаги ўзгаришлар кўп соҳада кўриниб турибди. Европанинг шарқи ва ғарбидаги мамлакатларнинг сиёсий ўзаро муносабатлари янгича қиёфа касб этди. Ҳукуматлар ўртасидаги алоқалар ва маслаҳатлашувлар, раҳбарларнинг ўзаро визитлари — холис ният миссиялари оддий иш бўлиб қолди. Тинч ҳамкорлик географияси кенгайди. Совет Иттифоқи учун энди тинч ҳамкорлик Португалия билан Испанияни ҳам ўз ичига олиб турибди. Бизнинг Туркия билан муносабатларимиз дуруст ривожланмоқда.

Европа мамлакатлари ўртасидаги иқтисодий алоқалар янада барқарор бўлиб бормоқда. Масалан биз кейинги вақтда Финляндия, Франция, ГФР ва бошқа бир қанча мамлакатлар билан узоқ муддатли иқтисодий битимлар туздик. Бизнинг Италия билан ҳам муносабатларимиз бемалол шундай негизга ўтказилиши мумкин. Бу битимлар — жуда муҳим ва ўзаро манфаатли иш бўлган халқаро тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга Шарқ билан Ғарбнинг биргаликда ўзига хос капитал маблағ сарфлашидир.

Биз халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлидаги қийинчиликларни камайтириб кўрсатмаймиз, албатта. Ҳарбий соҳадаги кескинликни ҳам юмшатиш ҳозирги энг муҳим вазифадир. Бундай қилиш айниқса зарур, чунки НАТО блоки ўз қурол-яроғларини зўр бериб кўпайтириб, Европадаги вазиятни чигаллаштирмоқда. Биз бўлсак қитъадаги ҳарбий қаршима-қарши туриш даражасини пасайтиришга доир реал тадбирлар тўғрисида бир битимга келишга интилаяпмиз. Бундай қилиш Европа тинчлиги асосларини мустаҳкамлаган бўлур эди. Афсуски, бу соҳада силжиш бўлмаяпти.

Венадаги музокараларни олиб кўрайлик. Ҳозир бу музокаралар томонларнинг қуролли кучлари ходимларини — то сўнгги ошпаз ёки санитаргача ҳисоблаб чиқиш методлари хусусидаги баҳслар ботқоғига ботиб қолди. Очиғини айтганда, бу Ғарб давлатларининг шунчаки бир тактикаси бўлиб турибди, масаланинг моҳияти жиҳатидан томонларнинг позицияси бирбирига анча яқинлашиб қолган бир пайтда битимга келишдан бўйин товлаш йўлидаги уриниш бўлмоқда. Гарчи ҳар бир томоннинг қуролли кучлари структурасида ўзига хос тафовутлар бўлса ҳам, аммо Европада ялпи ҳарбий мувозанат мавжудлиги аниқ факт-ку, ахир. Ана шу фактга асосланиб иш тутмоқ керак.

Социалистик мамлакатларнинг таклифлари маълум. Шуни эслатиб ўтайликки, бу таклифлар доирасида Совет Иттифоқи ишнинг бошланиши тариқасида бир йил мобайнида Марказий Европадан 30 минг кишидан иборат ҳарбий ходимларни ва кўп миқдордаги ҳарбий техникани, шу жумладан мингта танкни олиб чиқиб кетишга тайёр, аммо бунинг учун Қўшма Штатлар шу райондаги ўз қуролли кучларини озроқ миқдорда қисқартириши шарт. Биз шу таклифларга амалий жавоб берилишини ҳамон кутиб турибмиз.

Кейинги вақтларда Пентагон ГФРга тазйиқ ўтказиб, шу мамлакатда Американинг ҳозиргача мавжуд бўлган олдинги маррага жойланиш воситаларига қўшимча равишда яна ўртача радиусда ҳаракат қиладиган ва Совет Иттифоқига мўлжаллаб қўйиладиган ракета—ядро қуроли жойлаштиришга рози бўлишини талаб қилаётганлиги тўғрисидаги хабарлар тобора тез-тез пайдо бўлиб турибди. ГФРда бунга қарши норозилик овози эшитилгандек бўлаяпти. Бунинг сабаби равшан: Америка ҳарбийларининг нейтрон қурол хусусидаги қора ниятлари каби бу планларнинг амалга оширилиши ҳам Европадаги кескинликни янада кучайтиришга, қуролланиш пойгасини янада авж олдиришга, ГФРнинг ўзи учун хавф-хатарнинг кескин кўпайишигагина олиб борган бўлур эди.

Совет Иттифоқи эса ракета-ядро ва бошқа турдаги қуролларни кўпайтириш эмас, балки тўла икки ёқлама асосда томонларнинг бир битимга келиши йўли билан шундай қуролларни чеклаш тарафдори эканини неча мартлаб айтди. Бу гап Европада Америка ҳарбий базалари ҳам борлигини албатта ҳисобга олиб, ўртача радиусда ҳаракат қилувчи қуролларга ҳам тааллуқли бўлади. Бизнинг бу хусусдаги қардош социалистик давлатлар билан муштарак позициямиз яқинда Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг Москва декларациясида яна ўз ифодасини топди.

Яна бир масала. Умумевропа кенгашининг қатнашчилари ўзаро ишончни мустаҳкамлаш мақсадида тегишли районларда ўтказиладиган ҳарбий машқлардан бир-бирларини хабардор қиладиган, уларга чет эллик кузатувчиларни юбориб турадиган бўлиб қолдилар. Эҳтимол энди, бу практикани кенгайтириш: машқлардангина эмас, шу билан бирга бу районда қўшинларнинг ҳамма катта ҳаракатларидан ҳам, шунингдек Умумевропа кенгашида қатнашган бошқа мамлакатлар суви яқинида ўтказиладиган йирик ҳарбий денгиз машқларидан барвақт хабардор қилиш мумкин.

Биз ўзаро ишончни мустаҳкамлашга қаратилган бошқа таклифларни кўриб чиқишга тайёрмиз, албатта.

1976 йилда Варшава Шартномаси мамлакатлари Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар бир-бирига қарши биринчи бўлиб ядро қуроли ишлатмаслик мажбуриятини олишлари тўғрисидаги ташаббусни ўртага қўйган эдилар. Бунга жавобан Ғарбдагилар гўё одатдаги қурол-яроғ турлари ишлатиладиган уруш эҳтимолини анча яқинлаштириб қўйган бўлади, деб даъво қила бошладилар. Агар шундай бўлса, келинглар, ҳам ядро, ҳам одатдаги қурол-яроғларни биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида келишиб олайлик. Бошқача қилиб айтганда Умумевропа кенгаши қатнашчилари ўртасида ўзаро ҳужум қилмаслик тўғрисидаги пактга ўхшаш бир битим тузайлик. Ўйлаймизки, бундай қилиш Хельсинки руҳига мос бўлиб тушган бўлур эди.

Кейинги йилларда мустамлака ёки ярим мустамлака зулмидан халос бўлган кўпгина мамлакатлар билан муносабатларимиз янада кўпроқ яқинлашди.

Халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашини қўллаб-қувватлаш — СССР Конституциясида мустаҳкамлаб берилган ташқи сиёсатимизнинг принципидир. Бу принцип изчиллик билан амалга оширилмоқда. Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар, масалан Ангола ва Эфиопия халқларининг агрессияга қарши, ўз келажагини мустақил белгилаш ҳуқуқи учун курашига беғараз ёрдам берганликлари билан фахрланамиз. Революцион Афғонистондаги илғор ўзгаришларга совет кишилари бирдамлик ва астойдил хайриҳоҳлик туйғулари билан қарамоқдалар.

Бизнинг Ангола, Эфиопия, Мозамбик, Афғонистон билан дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномаларимиз — замонамизнинг муҳим белгисидир. Бу шартномалар — бирон-бир бошқа мамлакатга қарши қаратилган ҳарбий иттифоқлар эмас, каолициялар эмас, балки жабр-зулмсиз ва эксплуатациясиз жамият қуриш йўлига кирган мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик ҳужжатларидир.

Жаҳон сиёсатининг барча соҳаларида партиямиз билан Совет давлати адолат, тараққиёт ва тинчлик иши учун ҳаракат қилиб келмоқдалар. Биз ҳам олис Никарагуадаги, ҳам қўшни Эрондаги озодлик ва демократия учун курашга, Зимбабве ва Намибия халқларининг ирқчилик зулмидан озод бўлиш йўлидаги, Жанубий Африка Республикасида апартеид системасини тугатиш йўлидаги курашига ҳам айни шу позицияларда туриб ёндашамиз. Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш проблемаларига муносабатимиз айни шу позициялар билан белгиланади. Дунёнинг бошқа районларида бўлгани каби бу ерда биз ғаразли манфаатлар изламаймиз, ўзга мамлакатларнинг табиий бойликларига таъма қилмаймиз. Биз — мустаҳкам тинчлик тарафдоримиз ва шу боисдан ҳам араб халқларининг қонуний ҳуқуқларини, уларнинг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, империалистик зўравонликка қарши, таслимчилик битимларига ва арабларнинг ҳаётий манфаатларига хиёнат қилишга қарши шу халқлар олиб бораётган курашни қатъият билан қўллаб-қувватлаймиз.

Эрондаги антиимпериалистик, миллий-озодлик, халқ революцияси тўғрисида алоҳида гапирмоқ керак. Халқлар тинчлиги, тараққиёти, мустақиллигининг барча чин тарафдорлари каби биз ҳам мамлакатни эксплуатация объектига ва ажнабий империализмнинг таянч базасига айлантириб қўйган мустабид, зулмкор режимга барҳам берган бу революциянинг ғалабасини табриклаймиз. Биз янги, революцион Эронга муваффақият ва равнақ тилаймиз ҳамда Совет Иттифоқи ва Эрон халқлари ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари янги шароитда ўзаро ҳурмат, холис ният ва бир-бирининг ички ишларига аралашмасликдан иборат мустаҳкам асосда самарали ривожланишига умид қиламиз.

Биз озодликка эришган мамлакатлар билан, блокларга қўшилмаслик ҳаракатида қатнашувчи давлатлар билан, ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган халқлар билан бундан буён ҳам дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлай берамиз.

Ўртоқлар! Биз ўзимизнинг бутун ташқи сиёсатимизни қардош социалистик давлатлар билан мустаҳкам иттифоқ бўлиб, Африка, Осиё ва Лотин Америкасининг мустақил эркесевар мамлакатлари мададига таяниб, дунёнинг капиталистик қисмидаги барча тинчликсевар давлатлар ва ижтимоий кучлар билан ҳамкорлик қилиб, ўтказиб келдик ва бундан кейин ҳам шундай тарзда ўтказа берамиз.

Бизнинг мақсадимиз — совет халқи учун мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликдан, Ер юзидаги барча давлатлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ва тинч ҳамкорликдан иборат. Бинобарин, биз шу мақсадга эришиш йўлида куч ва ғайратни аямай тинимсиз кураша берамиз.

* * *

Мен бугун айтмоқчи бўлган гаплар ана шулар эди.

Партиянинг сайлов олди платформаси КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва кандидатлари, Марказий Комитет секретарлари бўлган ўртоқларимнинг нутқларида, менинг бугунги нутқимда баён этиб берилди. Мен сизларни, барча сайловчиларни коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз беришга чақираман.

Ленинчи партиямизнинг сиёсий йўлини халқ якдиллик билан қатъий қўллаб-қувватлаётганлиги — олға томон қиладиган ҳаракатимизнинг пухта пойдеворидир, белгиланган планлар амалга оширилишининг гаровидир. Бу планлар партиянинг иродаси, совет кишиларининг меҳнати билан — ҳамда уларнинг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлида амалга оширилади.

Сўзимнинг охирида зиммамга кўп масъулият юкловчи ана шу юксак ишончни оқлашга ҳаракат қиламан, деб сизларни ва СССР Олий Советига менинг номзодимни кўрсатиб, қўллаб-қувватлаган барча кишиларни ишонтиришга ижозат бергайсизлар.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Йиғилиш қатнашчилари нутқнинг охирги сўзларини гулдурос овация билан кутиб олдилар. Залда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига, коммунизм бинокори — совет халқи шарафига табрик сўзлари янграб турди).

СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

(Боши биринчи бетда).

Сайлов олди кампанияси вақтида, деб сўзини давом эттирди нотиқ, меҳнаткашларнинг партия теварагига маҳкам жипслашганлиги, бутун халқимиз КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, унинг совет халқининг содиқ фарзанди, толмас марксчи-ленинчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг амалий фаолиятини маъқуллаб, астойдил қўллаб-қувватлаётганлиги янада зўр куч билан намоён бўлди.

Мамлакатимиз ҳаётидаги асосий воқеаларнинг ҳаммаси, Совет Иттифоқининг барча муваффақиятлари кўп йиллардан буён Леонид Ильичнинг жўшқин самарали фаолияти билан чамбарчас боғланган. Леонид Ильич коммунистик қурилиш назарияси ва практикасини ижодий тарзда ривожлантиришга, мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ўзгартириш, халқ фаровонлигини ошириш юзасидан партия белгилаб берган планларни бажаришга бебаҳо катта ҳисса қўшди.

Леонид Ильич тарихий тараққиётнинг боришини олдиндан кўриш, давримиздаги энг муҳим воқеаларни чуқур анализ қилиш, партия ва халқнинг революцион-ўзгартирувчилик фаолияти билан боғланган проблемаларини ҳал этишга илмий, новаторларча ёндашиш каби ажойиб маҳорат соҳибидир. Унинг асарлари ва нутқларида баён этилган хулосалар ва йўл-йўриқлар партияни, барча меҳнаткашларни коммунизм йўлидаги курашимизнинг истиқболлари ва вазифаларини аниқ-равшан тушуниш билан қуроллантиради.

Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитети ва Совет давлатининг совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати учун тинч шароитлар бўлишини таъминлаш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятига изчиллик билан, зўр ғайрат-шижоат ва заковат билан бошчилик қилмоқда.

Л. И. Брежневнинг ядро фалокати олдини олиш учун, кенг халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун курашга қўшган жуда катта шахсий ҳиссаси ғоят муҳимдир. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг турли мамлакатлардаги давлат арбоблари ва сиёсий арбоблар билан учрашувлари ҳамда олиб борган музокаралари турли социал системаларга мансуб бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатларда, халқаро кескинликни юмшатиш ва халқаро муносабатларда тубдан соғломлаштирувчи иқлимни вужудга келтириш ишида барча қитъалардаги ғоят кенг халқ оммаси Совет Иттифоқининг тинчлик борасидаги кўпдан-кўп ташаббуслари унинг номи билан боғланганлигини билади.

Сўнгра нотиқ бундай деди: ҳозирги Пекин ҳукмдорларининг агрессив авантюристик сиёсати тинчлик иши учун катта хавф туғдирди. Хитой қўшинларининг социалистик Вьетнамга қилган қабиҳ ҳужуми совет халқини, бутун халқаро жамоатчиликни қаттиқ ғазаблантирди. Москва меҳнаткашлари Совет ҳукуматининг баёнотини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар, шармандали агрессияга дарҳол чек қўйилсин, Хитой қўшинлари Вьетнам территориясидан олиб чиқиб кетилсин, деб қатъий талаб этмоқдалар.

КПСС Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсатини бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамжиҳат бўлиб амалга оширмоқда, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети бу сиёсатга етакчилик қилмоқда. Ана шу сиёсат улуғ мақсадни — инсониятни империализм вужудга келтираётган хавф-хатар ва кулфатлардан халос қилиш, еримизни авайлаб сақлаш ва уни бутун бойлиги ва кўркамлиги билан авлодларимизга топшириш мақсадини кўзда тутади.

Сўнгра нотиқ Леонид Ильичга мурожаат қилиб, бундай деди: партия, халқ, тарих сизнинг зиммангизга давлатимизнинг иши учун, тинчлик ва социал тараққиёт тақдири учун жуда катта масъулиятни юклади. Сиз ана шу юксак вазифани улуғ Ленин ишини садоқат билан давом эттирувчига хос зўр донолик ва баҳодирона мардлик билан бажармоқдасиз. Бауман округининг сайловчилари, москваликлар, барча совет кишилари бунинг учун сиздан астойдил миннатдордир.

СССР Олий Советига аввал ўтказилган сайловдан кейинги даврда кўпгина муҳим сиёсий воқеалар рўй берди. С. А. Купреев совет кишилари гувоҳ бўлган шу воқеалар тўғрисида гапириб, куйидагиларни таъкидлаб ўтди: КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорлари, Л. И. Брежневнинг шу Пленумларда сўзлаган программ нутқлари совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини кучайтириб юборган янги қудратли омил бўлди. КПСС Марказий Комитетининг СССРдаги барча сайловчиларга, гражданларга Мурожаати зўр завқ-шавқ билан кутиб олинди.

Москваликлар, шу жумладан, пойтахтдаги Бауман сайлов округининг меҳнаткашлари ҳам ўнинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш йўлидаги умумхалқ курашига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Округдаги меҳнат коллективлари беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари бажардилар. Белгиланган топшириқдан ташқари 150 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Нотиқ Москвага доим эътибор бераётганликлари учун, пойтахт аҳолиси тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, шахсан Л. И. Брежневга чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилди. Москваликлар ўртоқ Брежнев ўртага қўйган вазифани — Москвани намунали коммунистик шаҳарга айлантириш вазифасини бажаришни ғоят муҳим иш деб ҳисоблайдилар.

С. А. Купреев пойтахтдаги Бауман сайлов округининг барча сайловчилари номидан, барча москваликлар номидан Леонид Ильич Брежневга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва унинг партиямиз ва халқимиз саодати йўлида, коммунизм ва тинчлик идеалларининг тантанаси йўлида қилаётган кўп қиррали бутун фаолиятида янгидан-янги катта муваффақиятлар тилади.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — ҳисоб-аналитик машиналар заводининг радиомонтажчиси А. Г. Демидов шу ерда ҳозир бўлган кишиларга Л. И. Брежневнинг партиявий, давлат ва ижтимоий фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. У ўртоқ Брежневнинг ҳаёт йўли Ленин партиясига ва совет халқига фидокорона хизмат қилишнинг порлоқ намунаси, деб таъкидлади. Ватанимизнинг ажойиб граждани, ватанпарвар ва интернационалист Л. И. Брежневнинг таржимаи ҳоли мамлакатимизнинг қаҳрамонона тарихи билан чамбарчас боғланган. Леонид Ильичнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» асарлари унинг ҳаёт саҳифалари билан чуқурроқ танишиб чиқиш имконини берди.

Нотиқ сўзини давом эттириб, бундай деди: Л. И. Брежневнинг порлоқ ҳаёти, кўп қиррали собитқадам фаолияти социалистик Ватанимизга фидокорона хизмат қилиш намунасидир. Ўртоқ Брежнев зўр заковати, Коммунистик партия ва совет халқининг Ватанимизни иқтисодий ва социал ривожлантириш учун, коммунизм ва тинчлик иши учун олиб бораётган курашидаги раҳбар ва ташкилотчи сифатидаги буюк таланти билан жуда катта обрў-эътиборга ва совет халқининг, социализм мамлакатлари меҳнаткашларининг, жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларнинг миннатдорчилигига сазовор бўлди.

Бизнинг мамлакатимиз жаҳонда биринчи ривожланган социализм мамлакатига, илғор экономика, фан ва маданиятга эга бўлган қудратли давлатга айланганлигини билиш қувонч бахш этади. Бу — Л. И. Брежневнинг ташаббуси билан ва унинг бевосита раҳбарлигида қабул қилинган СССР янги Конституциясида ўзининг ёрқин ифодасини топди. СССР Конституцияси биз, меҳнаткашларга асосий ҳуқуқни—ўз мамлакатининг хўжайини бўлиш ҳуқуқини, социалистик демократиянинг афзалликларидан сўзда эмас, балки амалда фойдаланиш ҳуқуқини гарантиялаб беради.

Нотиқ айтдики, ишсизликнинг йўқлиги, бепул медицина хизмати ва текин билим олиш жорий этилганлиги, эркаклар билан хотин-қизларнинг ҳуқуқий тенглиги, гарантияланган пенсия таъминоти биз учун кўпдан-кўп табиий ва одатдаги ҳолат бўлиб қолди. Эртанги кунимиздан, болаларимизнинг келажагидан кўнглимиз тўқ.

Барча совет кишилари каби биз, ишчилар ҳам мамлакатимизнинг барча муваффақиятлари қандай меҳнат қилишимизга бевосита боғлиқ эканлигини яхши биламиз. Биз мамлакатимизнинг барча муваффақиятлари ва ғалабалари жонажон партия билан чамбарчас боғланганлигини ҳам жуда яхши биламиз. Партия учун халқ манфаатларидан юксакроқ ҳеч нарса йўқ, халқ саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишдан ҳам муҳимроқ нарса йўқ. Партиянинг жанговар штаби — ленинчи Марказий Комитет, Марказий Комитетнинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг бутун фаолияти шундай руҳ билан суғорилган.

А. Г. Демидов сўзининг охирида бундай деди: биз, пойтахтдаги Бауман округининг сайловчилари Ленин барҳаёт ишининг содиқ давомчиси Леонид Ильич Брежневни мамлакат Олий Советига депутат қилиб сайлашдек буюк шараф ва катта бахтга мушарраф бўлдик. Округимизнинг барча сайловчилари СССР Олий Советига сайлов куни — 4 мартда зўр иштиёқ ва хурсандчилик билан умумхалқ номзоди ўртоқ Л. И. Брежнев учун овоз берадилар.

Шундан кейин «Большевичка» ишлаб чиқариш тикувчилик бирлашмаси партия комитетининг секретари Т. Н. Барканова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Авиация саноати министрлигининг бош конструктори А. А. Туполев, СССР Давлат мукофоти лауреати, 1-уйсозлик комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи А. М. Суровцев, Н. Э. Бауман номли Москва олий техника билим юртининг студенти Н. П. Ефимова сўзга чиқдилар.

Улар таъкидлаб ўтганидек, ҳозирги кунда СССР Конституциясининг халқимиз хоҳиш-иродасига мувофиқ совет жамиятида Коммунистик партиянинг раҳбарлик, етакчилик ролини мустаҳкамлаб берган қоидаси жуда катта аҳамият касб этди. Партия — халқнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждонидир.

Нотиқлар сайловга тайёргарлик социалистик демократиянинг тарихий афзалликларини ёрқин намойиш қилди, деб уқтириб ўтдилар. Совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ўсганлиги, уларнинг онглилиги ва коллективдаги ҳамда жамиятдаги ишлар учун масъулиятни сезиш туйғулари ошганлиги, ижтимоий ҳаётимизнинг ҳар бир бўғинида хайрихоҳлик, иззат-ҳурмат ва ўзаро талабчанлик муҳити тобора қарор топаётганлиги — сайлов кампаниясига хос хусусиятдир.

Москва меҳнаткашлари экономика, фан, маданият соҳасидаги амалий ишлари билан, юмушларни кўпроқ ва яхшироқ бажаришга интилишлари билан партиямизнинг сиёсатини тўла-тўкис ва якдил қўллаб-қувватлаётганликларини намойиш қилмоқдалар. Москваликлар партия XXV съезди илгари сурган бунёдкорлик вазифаларини бажаришга қўшган ҳиссаларига юксак баҳо берилганлигидан хурсанддирлар.

1978 йилдаги иш якунларига кўра, Москвага, Бауман ва Перов районларига, пойтахтдаги 95 корхона ва ташкилотга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари берилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига, Леонид Ильич Брежневга самимий миннатдорчилик туйғулари изҳор қилинди. Бу мукофотлар москваликларни янги меҳнат зафарларига илҳомлантиради. Пойтахтдаги илғор корхоналарнинг коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 109 йиллиги шарафига 21 апрелда оммавий Коммунистик шанбалик ўтказишни таклиф этган эдилар. Бу ташаббус бутун мамлакатимизда кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, барча совет кишилари каби москваликлар ҳам содиқ ленинчи, коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг муносиб вакили Леонид Ильич Брежнев учун овоз бериш билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсати учун, халқ бахт-саодати учун, Ватаннинг ҳозирги гўзал ҳаёти ва порлоқ келажаги учун овоз берадилар.

Шундан кейин ўртоқ Л. И. Брежневга сўз берилди. Йиғилиш қатнашчилари уни ўринларидан туриб, узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

* * *

Йиғилиш қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар ва бу нутқ бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Мамлакатимиздаги ва жаҳоннинг бошқа кўп давлатларидаги миллионларча кишилар бу нутқни зўр иштиёқ билан кутиб олдилар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи Марказий телевидение ва «Интервидение», «Орбита» ва «Восток» системалари, Бутуниттифоқ радиоси орқали эшиттирилди.

Сайловчиларнинг ўртоқ Л. И. Брежнев билан учрашуви партия билан халқнинг мустаҳкам бирлигини, совет кишилари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини, КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йиллик планларини бажаришга астойдил интилаётганликларини кўрсатган қудратли намойишга айланди.

(ТАСС).

ЭРТАГА—СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ҲАММА САЙЛОВГА!

ДАВЛАТ — БИЗНИНГ ЎЗИМИЗ

СОВЕТ жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичи совет давлатининг янада мустаҳкамланиши ва ривожланиши, социалистик демократиянинг кенг авж олдирилиши билан характерланади.

Бизда социалистик демократия халқ манфаатларини ифодалаб, уни ҳимоя этади, бутун ҳаётимизни — иқтисодий, сиёсий ва маънавий ҳаётни қамраб олади, шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун шарт-шароит яратади. Мамлакатимизда умумхалқ давлати вазифаларини бажаришга тааллуқли бўлган барча энг муҳим масалаларни муҳокама қилиш ва ҳал этишда ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар бевосита иштирок этади. Социалистик демократиянинг ёрқин ифодаси — халқ ҳокимиятининг энг ваколатли органлари бўлган халқ депутатлари Советларининг кўп қиррали фаолиятидир.

СССР Конституциясига мувофиқ, халқ депутатлари Советлари — СССР Олий Совети, иттифоқдош республикаларнинг Олий Советлари, автоном республикаларнинг Олий Советлари, халқ депутатлари ўлка, область Советлари, халқ депутатлари автоном область ва автоном округ Советлари, халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка ва қишлоқ Советлари — давлат ҳокимияти органларининг ягона системасини ташкил этади.

Советларни тузиш уларни сайлаб қўйиш йўли орқалигина амалга оширилади. Халқнинг сайлаб қўядиган органлари, ҳокимиятнинг ваколатли органлари бўлган Советлар халқ манфаатлари ва ҳоҳиш-иродасини ифодалаб, уларни давлат манфаатлари ва ҳоҳиш-иродасига айлантирадилар. Халқ депутатларининг ҳамма Советларига депутатлар сайлаш умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида, яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади.

Конституцияда депутатларнинг ҳуқуқлари ва бурчлари аниқ белгилаб берилган. Шунга мувофиқ, депутатлар халқ депутатлари Советларида халқнинг мухтор вакиллари сифатида иш кўрадилар. Ана шу Советларнинг состави ҳам уларнинг умумхалқ, демократик характерга эга эканлигини яққол кўрсатиб турибди. СССР Олий Совети депутатлари орасида ишчилар 32,8 процентни, колхозчилар 17,9, фан, маданият, адабиёт, санъат, маориф, соғлиқни сақлаш, партия, совет, касаба союз, ёшлар ташкилотларининг ходимлари 49,3 процентни ташкил қилади. Жаъми депутатларнинг 72,2 проценти КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлардир. 30 ёшгача бўлган депутатлар 18,4 процентни ташкил қилмоқда. СССР Олий Совети составида 61 миллатга мансуб депутат бор. Маҳаллий Советлар состави ҳам диққатга сазовор, уларда ишчилар 42,3 процентни, колхозчилар 26,1 процентни ташкил этади. Умуман олганда, маҳаллий Советларда юздан ортиқ миллат вакиллари қатнашмоқда.

Депутат ўз фаолиятида умумдавлат манфаатларига амал қилади, сайлов округи аҳолисининг талаб-эҳтиёжларини ҳисобга олади, сайловчиларнинг наказларини амалга оширишга эришади. Шунингдек, у тегишли давлат ва жамоат органларига, корхоналар, муассасалар, ташкилотларга депутатлик фаолияти масалалари юзасидан мурожаат қилишга ва ўзи қўйган масалаларни кўриб чиқишда иштирок этишга ҳақлидир. Мазкур органлар ҳамда ташкилотларнинг раҳбарлари депутатни дарҳол қабул қилишга ва унинг таклифларини белгиланган муддатларда кўриб чиқишга мажбурдирлар.

Конституцияда белгилаб қўйилганидек, СССРда бутун ҳокимият халқникидир. Халқ давлат ҳокимиятини СССРнинг сиёсий негизини ташкил этган халқ депутатлари Советлари орқали амалга оширади. Ўз навбатида Советлар бевосита ёки ўзлари тузган органлар орқали давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларига раҳбарлик қиладилар, қарорлар қабул қиладилар, уларнинг ижросини таъминлайдилар, қарорларнинг амалга оширилишини контрол қиладилар. Советларнинг фаолияти масалаларни коллектив бўлиб, эркин, амалий муҳокама қилиш ва ҳал этиш, ошкоралик, ижро қилувчи ва бошқарувчи органларнинг, Советлар тузадиган бошқа органларнинг Советларга ва аҳолига мунтазам ҳисоб бериб туриши, уларнинг ишига гражданларни кенг кўламда қатнаштириш асосида қурилади, улар ўз ишлари ва қабул қилган қарорлари ҳақида аҳолини мунтазам равишда хабардор қилиб туришлари шарт.

Конституцияда белгиланганидек, СССРда давлат ҳокимиятининг олий органи СССР Олий Советидир. Шунга мувофиқ, ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган ҳамма масалаларни СССР Олий Совети ҳал этишга ҳақлидир. СССР Конституциясини қабул қилиш, унга ўзгартиришлар киритиш; СССР составига янги республикалар қабул қилиш; янги автоном республикалар ва автоном областлар тузилганлигини тасдиқлаш; СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планларини, СССР давлат бюджетини ва уларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларни тасдиқлаш; ССР Иттифоқининг СССР Олий Советига ҳисоб бериб турадиган органларини тузиш фақат СССР Олий Совети томонидан амалга оширилади. СССР қонунлари СССР Олий Совети томонидан ёки унинг қарорига биноан ўтказиладиган умумхалқ овоз бериши (референдум) йўли билан қабул қилинади.

СССР Олий Совети икки палата: Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советидан иборат бўлиб, улар тенг ҳуқуқлидир, улардаги депутатларнинг сони баб-баравардир. Иттифоқ Совети аҳолисининг сони тенг бўлган сайлов округларидан сайланади. Миллатлар Советига ҳар бир иттифоқдош республикадан 32 депутат, ҳар бир автоном республикадан 11 депутат, ҳар бир автоном областдан 5 депутат ва ҳар бир автоном округдан бир депутат сайланади.

Бизнинг мамлакатимизда халқ ваколатли органларининг энг муҳим хусусиятларидан бири меҳнаткашлар кенг оммасини жамият ишларини бошқариш бўйича бевосита давлат фаолиятига жалб қилишдан иборатдир. СССР Конституцияси совет гражданларига ваколатли органлар депутатларини сайлабгина қолмай, ана шу органларга депутатлар сифатида сайланиш ҳуқуқини ҳам беради. Худди шу йўл билан совет кишилари жамиятни бошқариш ишларида бевосита қатнашиш имконига эга бўладилар. Жумладан, давлат ҳокимияти маҳаллий органларида меҳнаткашларнинг жуда кенг ва фаол қатнашуви бунинг яққол далилидир. Масалан, 1977 йил 19 июнда бўлиб ўтган Маҳаллий Советларга сайловлар ўтказиш учун 2254 минг сайлов комиссиялари тузилиб, уларга 9 миллиондан ортиқ киши киритилди. Шу комиссияларнинг аъзолари орасида ишчилар ва колхозчилар 61,6 процентни, хотин-қизлар 47,7 процентни, КПСС аъзолари ва аъзолигига кандидатлар 35,7 процентни, партиясизлар 64,3, 30 ёшгача бўлган кишилар 26,6 процентни ташкил қилган.

Кенг меҳнаткашлар оммасини давлат ишларини бевосита бошқаришга тортишнинг қудратли воситаси бизнинг сайлаш ҳуқуқимиз ва сайлов системамиздир. СССР янги Конституциясида ёзиб қўйилганидек, СССРнинг 18 ёшга тўлган барча гражданлари сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар. СССР Олий Совети депутатлигига 21 ёшга тўлган СССР гражданини сайланиши мумкин. Бизда депутатлар сайлаш тенгдир, яъни ҳар бир сайловчи бир овозга эгадир, ҳамма сайловчилар сайловда тенг асосда иштирок этадилар. Депутатлар сайлашда яширин овоз берилади: сайловчиларнинг ўз истакларини билдиришни контрол қилишга йўл қўйилмайди.

Мамлакатимизда депутатликка номзодлар кўрсатиш ҳуқуқи КПСС, касаба союзлари, ВЛКСМ ташкилотларига, кооператив ва бошқа жамоат ташкилотларига, меҳнат коллективларига, шунингдек, ҳарбий қисмларда ҳарбий хизматчилар йиғилишларига берилиши Конституцияда белгиланган.

Халқ депутатлари Советлари меҳнаткашлар вакиллари орасидан давлат арбоблари тайёрлашнинг чинакам сиёсий мактабидир. Депутатлар составининг доим янгиланиб туриши, халқ депутатлари Советларида ҳамда СССР Олий Советида доимий комиссияларнинг иш олиб боришида қатнашиш миллионлаб меҳнаткашларга давлатни бошқариш кўникмаси ва тажрибасини эгаллаш имконини бермоқда.

Халқ депутатлари Советлари сайлаб қўядиган доимий комиссияларга жумладан, кенг ваколатлар берилган. Уларнинг тавсиялари давлат ва жамоат органлари, муассасалар ва ташкилотлар томонидан албатта кўриб чиқилиши шарт, кўриб чиқиш натижалари ёки кўрилган тадбирлар ҳақида белгиланган муддатда комиссияларга хабар қилиниши керак. Шунингдек, барча давлат ва жамоат органлари, ташкилотлари ва мансабдор шахслар СССР Олий Совети комиссияларининг ва унинг палаталари комиссияларининг талабларини бажаришга, уларга зарур материаллар ва ҳужжатларни беришга мажбурдирлар. Ҳозирги вақтда СССР Олий Советининг ҳар иккала палатасида жами ўттиз доимий комиссия ишлаб турибди. Уларда СССР Олий Совети депутатларининг учдан икки қисмидан кўпроғи иш олиб бормоқда. Маҳаллий Советларда эса 300 мингдан ортиқ доимий комиссиялар тузилган бўлиб, уларда 1,8 миллионга яқин депутат фаолият кўрсатмоқда.

Советлар — республикамиз меҳнаткашларининг ҳам энг оммавий ташкилотларидир. Республикамизда 177 область Совети, 130 район, 74 шаҳар, 87 посёлка, 946 қишлоқ ва овул советлари, Тошкент шаҳрида 9 район Совети бўлиб, уларга 88 минг 950 депутат сайланган. Депутатларнинг 50 процентдан кўпроғи ишчи ва колхозчилар, 47,5 проценти хотин-қизлардир, 33,5 проценти 30 ёшгача бўлган кишилар бўлиб, жами депутатларнинг 42,9 проценти биринчи марта сайланган. Депутатлар орасида 50 миллатнинг вакиллари бор. 16566 депутат республикамиз саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналарида бевосита ишлаб чиқаришда бандлир. Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларида жами 11550 комиссия тузилган бўлиб, уларда 75159 депутат иш олиб бормоқда.

КПСС XXV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган ҳисобот докладида кўрсатиб ўтилганидек, «эндиликда биз фақат назария туфайлигина эмас, шу билан бирга кўп йиллик тажрибамиздан ҳам шуни билиб олдикки, социализм бўлмаса, чинакам демократия бўлиши мумкин бўлмаганидек, демократия доимий ривожланиб бормаса, социализм ҳам бўлиши мумкин эмас. Социалистик демократиямизни такомиллаштиришни биз, аввало, жамиятнинг ҳамма ишларини бошқаришда меҳнаткашларнинг тобора кенг қатнашувини оғишмай таъминлаш деб тушунамиз, давлатчилигимизнинг демократик асосларини янада ривожлантираверишн деб, инсон шахсининг ҳар томонлама равнақ топиши учун шарт-шароит яратиб бериш деб тушунамиз. Партия шу йўлда ишлаб келди ва бундан буён ҳам шу йўлда ишлайверади».

П. АКБАРОВ.

Ленин районидаги 29/29 агитпункт активлари СССР Олий Советига сайловларга пухта тайёргарлик билан келмоқдалар. Бу ерда сайловчилар учун халқаро мавзуларда бир неча бор лекция ва суҳбатлар уюштирилди. Агитпункт мудири Г. Тинченко, агитаторлардан М. Содиқов, Д. Қулматова, Т. Жабборовлар суҳбатлар ўтказишда активлик кўрсатмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

(Боши 1-бетда).

Марказий сайлов комиссиясининг секретари И. В. Капитонов СССР Олий Советига сайлов якунлари тўғрисидаги маълумотларни эълон қилиш тартиби ҳақида ахборот берди.

Комиссия алоқа органларининг овоз беришнинг бориши ва сайлов натижалари тўғрисидаги маълумотларни қабул қилиш ва узатишга тайёрлиги тўғрисида СССР алоқа министри Н. В. Тализиннинг ахборотини тинглади.

Марказий сайлов комиссиясининг мажлисида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, сайлов кампаниясининг бутун бориши меҳнаткашлар жонажон Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашганлигини, коммунистлар билан партиясизлар блокининг мустаҳкамлигини, социалистик демократиянинг амалий характерини яна бир бор ёрқин намойиш қилди. Сайловга тайёргарлик КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, партия Марказий Комитетининг, атоқли сиёсат ва давлат арбоби ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг самарали фаолиятини бутун совет халқи чексиз қўллаб-қувватлаётганлигини яққол кўрсатди.

Жамоат ташкилотлари, халқ депутатлари советлари, сайлов комиссиялари, тегишли министрликлар ва идоралар сайлов кампанияси давомида катта иш қилдилар. Сайловга тайёргарлик билан боғлиқ ҳамма тадбирлар СССР Конституциясига ва СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонунга тўла мувофиқ тарзда, ўз вақтида амалга оширилди. Ҳозирги вақтда ҳамма жойда сайлов комиссиялари овоз беришни ўтказишга тайёр бўлиб турибди. Сайлов комиссиялари сайлов бюллетенлари ва сайловга оид бошқа ҳужжатлар, алоқа транспорт воситалари билан таъминланган. Овоз бериш хоналари тайёрланган ва тегишли тарзда жиҳозланган. Йўлда, илмий экспедицияларда, геология ва қидирув партияларида, қутб ва гидрометеорология станцияларида бўлган сайловчиларнинг сайловда қатнашиши учун зарур шарт-шароитларни таъминлайдиган чоралар кўзда тутилган.

Марказий сайлов комиссияси совет кишилари 1979 йил 4 март куни СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловда актив қатнашиб, коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз бериб, партия ишига чексиз содиқ эканликларини, социалистик ватанимизнинг янада равнақ топиши учун бундан буён ҳам сабот билан кураш олиб боришга қатъий аҳд қилганликларини яна бир бор намойиш этадилар, деб ишонч билдирди.

Комиссия кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди. Комиссия мажлисида бир қанча марказий ташкилотлар, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, совет жамоатчилиги, матбуот, радио ва телевидение вакиллари иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССРДАН СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

2 март куни Тошкентда Ўзбекистон ССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди.

Комиссия мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органига сайлов ўтказишга тайёргарлик ишлари республикада муваффақиятли тугалланаётганлигини таъкидлади. Бу тайёргарлик КПСС Марказий Комитетининг сайлов олди Мурожаати туфайли омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда ўтмоқда. Ҳамма жойда сайловчиларнинг депутатликка номзодлар билан учрашувлари бўлиб ўтди. Бу учрашувлар барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг муносиб номзодлари учун овоз беришга, Коммунистик партияга чексиз содиқ эканликларини, партия XXV съезди тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён этилган вазифаларни шараф билан бажаришга шай эканликларини намойиш қилишга қатъий бел боғлаганликларини кўрсатди.

Сайлов комиссиясининг мажлисида сайлов кунида меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатишни ташкил этиш тўғрисида Ўзбекистон ССР маданият министрлигининг ва алоқа воситаларининг сайловга тайёрлиги тўғрисида Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг ахборотлари, шунингдек овоз беришнинг бориши ва сайловнинг натижалари тўғрисидаги маълумотларни йиғиш ва ишлаб чиқиш тартиби ҳақидаги ахборот ҳам тингланди.

Сайлов комиссияси СССР Олий Советига сайлов ўтказиладиган кундаги иш тартибини белгилади.

ЗАВОД КЛУБИДА

Ҳаётимизга разм солар эканман, сайловдан сайловгача кўп қиррали Совет турмуш шароити, ишлаб чиқаришнинг ҳар бир соҳасидаги эришилган улкан меҳнат ғалабалари, ана шу меҳнат ютуқларида депутатларимизнинг ҳам салмоқли меҳнатлари борлиги кўз олдимга келади.

Пойтахтимиздаги Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида 10 йилдан буён меҳнат қилиб келмоқдаман. Мен меҳнат қилаётган 4-механика-йиғув цехида ҳам йилдан йилга янада кўпроқ меҳнат унумдорлигига эришиш учун қатор чора-тадбирлар белгиланмоқда. Ҳар бир ишчи, инженер-техник ходимлар, мураббийлар ишлаб чиқаришнинг барча соҳасида ишчи ўз иш вақтидан унумлироқ фойдаланиши, янада самарали меҳнат қилиши, деталларнинг браксиз, сифатли бўлишига эришишга ҳаракат қилишмоқда.

Цехимиз коллективи ўтган 1978 йил социалистик мусобақасида заводимиз цехлари орасида ғолиб чиқиб, биринчи ўринни эгалладик. Пландан ташқари 657 та чигит экадиган СЧХ-4А ва СТХ-4Б маркали машиналар ишлаб чиқарилди. Тўкилган пахтани териб оладиган ПХП-1,8 маркали машинадан ҳам белгиланганидан 183 та кўп тайёрланди.

Кўп миллатли заводимиз меҳнат аҳли жонажон партия-ҳукуматимизнинг ўтган 1978 йилги июль, ноябрь Пленумларида мамлакатимиз экономикасини янада ривожлантиришнинг ҳамда халқ моддий ва маданий фаровонлигини ўстириш бўйича белгиланган режаларни амалга оширишда ўзларининг муносиб ҳиссалари борлиги билан фахрланадилар.

1979 йил 4 март куни СССР Олий Советига депутатлар сайланади. Мамлакатимиз ҳаётида бу муҳим воқеага барча сайлов участкалари қатори заводимиз клубида ташкил этилган 601-сайлов участкасида ҳам қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Заводимиз ишчи-хизматчилари шу куни Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг электриги Тамара Дмитриевна Маклеевани СССР Олий Советига депутатликка сайлаш учун овоз берадилар.

Корхонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари февраль ойи планини бажариб, март ойида янада унумли меҳнатлари билан сайловолди социалистик мусобақасини тобора қизитмоқдалар.

Ў. ШЕРБОЕВ,
«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ОШМОҚДА

Эртага мамлакатимизда СССР Олий Советига сайловлар бўлиб ўтади. Ҳозирги депутатлар ўз ваколатларини янги сайланувчиларга топширадилар. Илгариги сайланган халқ вакилларининг фаолият самараси нималардан иборат бўлди. Сайловчиларнинг наказлари ва сайловолди ваъдалари бажарилдими?

Олдинги сайловлар 1974 йилда бўлиб ўтган эди. Бу сайловларда сайланган депутатлар тўққизинчи беш йиллик программасининг иккинчи қисмини бажарилишини назорат қилишлари, ўнинчи беш йиллик плани учун қонун қабул қилишлари ва унинг бажарилишини таъминлашлари зарур эди. Маълумки ҳар иккала беш йиллик планларида ҳам асосий вазифа халқимизнинг моддий ва маданий турмуш даражасини оширишга қаратилди. Бу иш ишлаб чиқариш суръатларини мунтазам юксалтириб бориш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илмий техника прогрессини жадаллаштириш орқали амалга оширилиши керак эди.

Йиллар ўтиши билан сарҳисоб қиладиган бўлсак, IX чақириқ СССР Олий Совети ва унга ҳисобот бериб турувчи мамлакат ҳукумати нимаики планлаштирилган бўлса, шуларни, ҳусусан ўнинчи беш йиллик планини қай даражада бажарди деган савол туғилиши мумкин. Бу ерда албатта ҳали навбатдаги беш йиллик ниҳоясига етмаганлигини ҳисобга олиш керак. Лекин дадил айтиш мумкинки, узоқ муддатга мўлжалланган социал программа ҳар қачонгидек муваффақиятли адо этилади. Чунки бу программани бажариш суръатлари белгиланган графикдан йил сайин ўзиб кетаётир.

Иккала сайлов ўртасида мамлакатимизда халқ фаровонлигини ошириш юзасидан қилинган ишларни эслайлик.

1974 йил. Мавсумий ва вақтинча ишлар билан банд бўлган ишчи-хизматчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисида қонунлар қабул қилинди. Шунингдек, кам таъминланган оилалар учун болаларга нафақа тўлашни жорий этиш қонуни жорий этилди. 1975 йилда ана шу нафақалар бўйича 1 миллиард 800 миллион сўм сарфланди.

1975 йил. Ҳарбий хизматчиларнинг оилаларини пенсия билан таъминлаш янада яхшиланди. Ишлаётган инвалидлар учун янги имтиёзлар қабул қилинди, Меҳнат қилаётган колхозчи аёлларга қарилик пенсияси белгилашда пенсия ёши камайтирилди. Ёки 50 ёшгача деб белгиланди.

1976 йил. Шахталарда, сланец саноатида, шунингдек шахта қурилишида ишлаётган ишчи-хизматчилар учун қарилик пенсияси оширилди.

1977 йил. Қора металлургия соҳасида ишловчи ишчи-хизматчилар пенсия миқдори учдан бир қисмга оширилди.

1978 йил. Колхозчиларнинг пенсияси оширилди. Бунда уларнинг ёши ва инвалидлиги ҳисобга олинди. Биринчи группадаги инвалидлар учун уларга тўланадиган нафақа 50 процентгача ошди.

Бу ва шунга ўхшаш тадбирлар ўтган сайловлардан сўнг амалга оширилди. Тўрт йил ичида аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 20 процент кўпайди. Халқ хўжалигимизнинг барча тармоқларида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи оширилди. Аҳоли эҳтиёжига сазовор бўлаётган товарларни сотиш кўпайди, уларнинг ассортиментлари ҳам кўпайиб сифати яхшиланди.

54 миллион киши турар жойини яхшилаб олди. Халқ маорифи ривожланиб, такомиллашди. Ёшлар учун ўрта умумий мажбурий таълим жорий этилди. Ҳунар-техника билим юртларининг сони 2,5 баробар ошди.

1979 йил ҳам қувончли бўлади. Бу йил халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият ва бошқа ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган ходимларнинг иш ҳақини ошириш тугалланади. СССРнинг давлат бюджетида социал маданий тадбирлар учун 91 миллиард сўм ажратилган.

Давлат ҳокимиятининг иш фаолиятида мамлакат аҳолисининг турмуш сифатини тобора ошириб бориш асосий проблема бўлган ва бўлиб келмоқда. Бу айниқса атроф муҳит, сув ҳавзаларининг мусаффо бўлиши, товушга қарши кураш, табиат бойликларига эҳтиёткорлик муносабати сингари масалаларда ўз ифодасини топади. Инсон билан уни ўраб турган муҳит ўртасидаги ўзаро муносабат масалалари Олий Совет сессияларида бир неча бор муҳокама қилинди. 1975 йилда Олий Совет томонидан ер ости бойликлари тўғрисида қонунчилик асослари қабул қилинган бўлса, 1977 йилда ўрмонлар тўғрисида қонунчилик асослари қабул қилинди.

Ўрмончиликни ривожлантириш учун ҳар йили 1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланмоқда. Шундан 160 миллион сўми ўрмонларни тиклаш учун сарфланмоқда. Бу беш йилликда деярли 12 миллион гектар ерда янги ниҳоллар пайдо бўлади.

Ўрмонлар тўғрисидаги қонунчиликда бу бойликлардан фақатгина рационал ёки тежамкорлик билан фойдаланибгина қолмай уларнинг соғломлаштириш фазилати аҳолининг маданий ва эстетик талабларига жавоб бериши ҳам муҳим қоидаларда баён этилган.

Шундай қилиб, СССР Олий Совети составининг ҳозирги вакиллари тўрт йил ичида жуда кўп ишларни амалга оширдилар. Улар гўё халқ турмуш даражасини яна тўрт погонага кўтардилар.

Анатолий НОВИКОВ,
юридик фанлар кандидати.

(АПН).

Бўка районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» фабрикасининг Бўка филиали ёшларидан кўплари сайловолди агитация ишларида актив қатнашдилар. Фабрика комсомол ташкилотининг секретари Фарида Исмоилова бу ишда агитаторларга катта ёрдам берди. Суратда: Ф. Исмоилова эртага ўтадиган катта шодиёна олдидан агитаторлар билан яна бир бор суҳбат ўтказмоқда.

И. Тўлисбоев фотоси.

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

Тошкент маданий-оқартув техникумида СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотлари лауреати Галия Измайлова ҳамда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилафруз Жабборовалар билан ижодий учрашув бўлиб ўтди.

Учрашув сўнгида моҳир раққоса ва балетмейстер Галия Измайлова тожикча, корейсча, ҳиндча, испанча, циганча рақсларни ҳамда Куба халқ рақсларини маҳорат билан ижро этди.

Д. Жабборова ижросидаги «Дил куйласин», «Раққоса» ва бухороча рақслари ҳам йиғилганларни хушнуд этди. Г. Измайловага ҳамроҳ бўлиб келган санъаткорлар ижро этган қўшиқлар ўқувчилар олқишига сазовор бўлди.

Н. ЭРМАТОВ.

АҲИЛ ОИЛА

Лутфиниса опа бугун жуда барвақт уйғонди. Ташқарига чиқиб қиш ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олди. Ҳовли ўртасидаги чиройли қиров босган олма шохларига ўзгача бир қизиқиш билан қараб турди-да, ошхонага кириб газга чой қуйди. Дид билан дастурхон безатди. Кўп ўтмай оиланинг катта-кичик фарзандлари дастурхон атрофидан муносиб ўрин эгаллашди.

Опа фарзандларини ўқишга, ишга кузатар экан, беихтиёр ёшлик йиллари ёдига тушди.

...Ўшанда у районнинг йирик хўжаликларидан бири бўлган «Большевик» номли колхозда меҳнат қиларди. Кутилмаганда бошланиб қолган уруш оғир кулфатларни бошга солди. Оналар ўз фарзандларини жангга отлантирди. Ёш келинчаклар ёлғиз боласини бағрига босиб, бешик ёнида қолди. Лутфинисанинг отаси Мажид ака ҳам кўплар қатори қўлига қурол олиб, она Ватан ҳимоясига отланди. Оилани тўнғич фарзанди бўлганлиги учун — ҳаёт эндигина 15 ёшга қадам қўйган қизни янада кўпроқ ишлашга даъват этди. Ҳамма қийинчиликлар аёллар бошига тушди. Улар бир тола пахтани фронтда қон кечиб жанг қилаётган юртдошларига озиқ-овқат, уларнинг жароҳатлари учун бинт эканлигини чуқур ҳис қилиб, меҳнат қилдилар. Кўп ўтмай уруш тугади. Совет жангчилари ғалаба қозондилар. Ғалабанинг дастлабки кунларида қаҳрамон жангчи Каримали билан Лутфинисаларнинг тўйлари бўлиб ўтди. Энди ҳамма нарса осуда. Далаларда ҳам меҳнат унумдорлиги секин-аста оша борди. Гоҳ юриб, гоҳида тўхтаб қоладиган тракторларнинг штурвалига яна эркаклар ўтирди.

...Кўп ўтмай Лутфинисалар хонадонига оиланинг тўнғич фарзандлари — Саъдиниса, Акбарали, Умаралилар келиб қўшилди. Уч болали Лутфиниса колхоздаги теримчи қизлардан ўзининг одоблилиги, тиришқоқлиги билан доимо ажралиб турарди. У 1948—49 йилларда ўзининг меҳнат жасорати билан салмоқли натижаларни қўлга киритди. Колхоз партия ташкилоти томонидан бир қанча мақтов ёрлиқлари билан тақдирланди. Лекин унинг кўнгли бир оз ҳижил эди. Бу ҳам бўлса, зафар кўчиб қайтган жангчилар орасида унинг энг меҳрибон кишиси — отаси йўқ эди. Унинг отаси Сталинград учун олиб борилган жангларнинг бирида мардонавор ҳалок бўлганди.

...Мана даҳшатли уруш оловининг сўнганига ҳам 30 йилдан ошиб кетди. Эндиликда Лутфиниса опа ва Каримали акалар 10 нафар фарзанднинг ота-онаси ҳисобланишади. Улар ўз фарзандларини тарбиялаб, келажакда жамиятимизни энг яхши бунёдкор кишилари қилиб етиштиришга бел боғлашган. Шунинг учун Лутфиниса опа Назировалар оиласида аҳиллик, ҳамжиҳатлик ҳамиша ҳукм суради. 1968 йил опа ҳаётида унутиб бўлмас воқеалар йили бўлди. У «Қаҳрамон она» деган шарафли номга сазовор бўлди. Ёшлигида врач бўлишни орзу қилиб юрган, оиланинг тўнғич фарзанди энди ўз орзусига эришган. Эндиликда Саъдиниса районнинг марказий касалхонасида ёш лекин тажрибали врачларидан ҳисобланади. Акбарали ва Умарали район «Ўт ўчириш» командасида ўт ўчирувчирар сардори ҳисобланишади. Назминиса опаси изидан боришга азму-қарор қилган. У Тошкент Давлат Охунбобоев номли медицина билим юртини тугаллаб, ҳозир опаси ёнида ҳамшира бўлиб меҳнат қилмоқда. Қудратжон Новосибирскда йигитлик бурчини ўтаётир. Оиланинг кенжа фарзандлари Ҳайдарали, Аҳмадали, Ботирали, Шоҳиста ва Шоиралар ҳали ёш. Фурқат номли мактабда аъло баҳолар билан ўқишмоқда.

И. ТОШЕВ,
Пискент райони.

*

Сайловдан сайловгача бўлган давр ичида областимиз районларининг кўрки беқиёс даражада ўзгарди. Эски, пастқам, лой томли уйлар ўрнини кўп қаватли, барча қулайликларга эга бўлган янги турар-жойлар эгаллади. Меҳнаткашлар турмуш фаровонлигини ошириш бўйича кўп ишлар қилинди. Суратда: Ўрта Чирчиқ районининг Бектемир посёлкасида қад кўтарган турар-жой ва магазинларни кўриб турибсиз.

Г. Пун ва И. Чернов фотолари.

(ЎзТАГ).

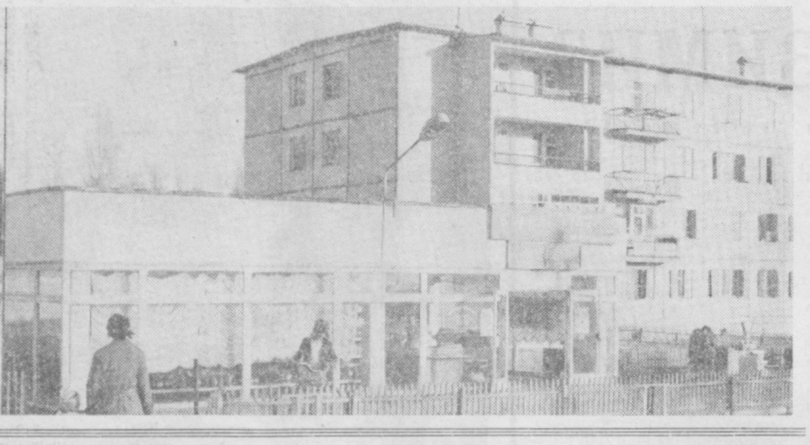

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ОСМОН ЙЎЛЛАРИ

КЕЙИНГИ пайтларда республика граждан ҳаво флоти бошқармаси йўловчиларнинг узоғини яқин қилиш мақсадида янги-янги ҳаво маршрутлари очмоқда.

Йил бошида Тошкент — Фарғона — Москва маршрутлари бўйлаб ТУ-154 самолётининг қатнови йўлга қўйилганлиги пассажирларни мамнун этди. Ҳозир эса Қарши ва Урганч аэрофлотларидан Москва — Минвода — Симферополь шаҳарлари томон янги машрутни очишга тайёргарлик кўриляпти.

Ҳаво транспорти хизматидан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш мақсадида Андижон, Наманган шаҳарларида янги аэровокзаллар бунёд этиляпти. Қўқон, Навоий ва бошқа шаҳарларда эса аэрофлотнинг янги агентликлари очилди.

Аэрофлот бўлинмалари бу йил 5 миллиондан зиёд пассажирларга хизмат кўрсатиш мажбуриятини олган.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ САЛОМАТЛИГИНИ ЎЙЛАБ

ШУ КУНЛАРДА Семашко номидаги курортология, физиотерапия институти ёнида яна бир кўркам корпус бўй чўзмоқда. 150 ўринга мўлжалланган бу шифохона ўғил-қизларимизга хизмат кўрсатади. Янги корпусда болаларни минерал сув, шифобахш балчиқ, нур билан даволаш йўлга қўйилади. Уларнинг чиниқишлари учун алоҳида спорт зали ҳамда чўмилиш ҳавзалари ва бошқа майдончалар ҳам қуриляпти.

Қурилиш ишларини 6-трестнинг 70-бошқармаси бинокорлари олиб боряпти. Қурилишдаги асосий ишлар бу йил тугалланиб келаси йили фойдаланишга топширилади.

КАСБ ЎРГАНМОҚДАЛАР

ЎТГАН йили пискентлик бир неча юзга яқин йигит-қиз ДОСААФ курсларида шофёрлик касбини эгаллади. Улар ҳозир халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилишяпти.

Шофёрлик касбига ихлос қўйган ёшлар йилдан-йилга кўпайиб бормоқда ДОСААФ тўгаракларининг кенг ва ёруғ хоналарида тингловчилар машиналар қисмини синчковлик билан ўрганмоқдалар. Назарий билимларини амалда мустаҳкамламоқдалар. Мактабда ёшларнинг билим олишлари, касб маҳоратларини оширишлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Моҳир педагоглар ва инструкторлар ёрдамида ёшлар техника сирларини пухта эгалламоқдалар. Бўлажак шофёрлар колхоз-совхозларда транспортни бошқариб, халқ хўжалигини ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

М. ЗАРИПОВ.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

Воқеалар, фактлар, янгиликлар

ЭРОНДА РЕФЕРЕНДУМГА ТАЙЁРГАРЛИК

ТЕҲРОН, 1 март. (ТАСС). Эронда мамлакатнинг келгуси давлат тузилиши тўғрисидаги масала юзасидан референдум (сўраб чиқиш)га тайёргарлик бошланди. Муваққат ҳукуматнинг бош министри М. Бозоргоннинг айтишича, референдумни ташкил этиш учун яна камида бир ой вақт керак бўлади. «Иттилоот» газетаси референдум 30 мартда ўтказилади деб ёзади. Ҳукумат аввал буни Эронда янги йил бошлангунча, яъни 21 март кунигача ўтказишни мўлжаллаган эди.

Бўлажак референдум Эрон халқининг шоҳ тузумини ағдариб ташлаш учун курашдаги ғалабасини юридик жиҳатдан мустаҳкамлаши керак. Референдум иштирокчилари «Сиз монархиянинг тугатилишига ва ислом республикаси деб эълон қилинишига розимисиз?» деган битта саволга жавоб беришлари керак.

Теҳрон газеталари овоз беришда Эроннинг 16 ёшга етган ҳамма гражданлари иштирок эта олади деб хабар берди. Хотин-қизлар биринчи марта эркаклар билан тенг ҳуқуқда овоз берадилар. Ҳарбий хизматчилар, майда миллатлар ҳамда бошқа диндаги озчилик кишиларнинг вакиллари ҳам Эронни бошқаришнинг келгуси шакли тўғрисида ўз фикрларини билдирадилар.

Референдумдан кейин Эроннинг доимий ҳукумат органларини тузиш бошланади. Шу муносабат билан конституция ассамблеясига сайлов ўтказиш мўлжалланади. Ассамблея янги конституция лойиҳасини умумхалқ тасдиғига ҳавола қилади. Конституция тасдиқланганидан кейин парламентда сайловлар ўтказилади. Шундан кейин муваққат ҳукумат ўз вазифасини адо этган деб ҳисоблайди ва ҳукуматни министрларнинг доимий кабинетига топширади.

БЕРН, 1 март. (ТАСС). Швейцария ҳукумати шоҳ оиласининг Швейцария банкаларидаги пулини мусодара қилиш тўғрисида Эрон маъмурларининг илтимоси қараб чиқилади деб эълон қилди. Бунинг учун тузилган махсус ишчи группа Эрон қилган илтимоснинг сиёсий, иқтисодий ва дипломатик жиҳатларини кўриб чиқади.

ХИТОЙ МИЛИТАРИСТЛАРИГА ЗАРБА

ХАНОЙ, 1 март. (ТАСС). Хитой агрессорлари аскар ва техникасидан оғир талафотлар бераётганлигига қарамай, Вьетнамнинг шимолий вилоятларида қуролли ҳаракатлар фронтини кенгайтиришга уринмоқдалар. Улар жанг районларига тобора янги-янги пиёда, танк ва артиллерия мададларини ташламоқдалар.

Вьетнам ахборот агентлиги (ВИА)нинг хабарларига ва чет эл ахборот агентликларининг хабарларига кўра, ВСРнинг жангчилари ва халқ лашкарлари душманга жавоб зарбалари бериб унинг қутуриб қилаётган ҳужумларини қайтармоқдалар. 27 февраль куни агрессорлар пиёдалар, артиллерия ва танклардан иборат катта-катта кучларни тўплаб, Лангшон вилоятида уч йўналиш бўйлаб ҳужумга ўтдилар. Бироқ, ВСРнинг қуролли кучлари душманнинг ҳаракатини тўхтатдилар. Мингдан зиёд душман солдати ва уч танки сафдан чиқарилди.

Хитойларнинг чегарадан Диньлап шаҳри томон ҳужумга ўтиш йўлидаги уриниши даф қилинди. Бу шаҳар Лангшондан Тонкин кўрфази соҳилига олиб борувчи катта йўлда жойлашган.

Хитой қўшинлари ҳужум ҳаракатларини бутун кучлари билан зўрайтиришга, оккупация территориясини кенгайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Улар Каобанг шаҳрини ишғол қилишга ва Лаокай районида қизил дарёни кечиб ўтишга муваффақ бўлдилар. Агрессорга катта талафот етказилди.

Куангнинь вилоятининг қуролли кучлари, халқ лашкарлари ва аҳолиси душманнинг Монгкай шаҳри шимоли-ғарбидаги ҳужумини барбод этдилар. Хитойлар бу районда бир куннинг ўзидаёқ сал кам 400 солдатдан маҳрум бўлдилар.

Хитой ҳарбийлари ўзлари босиб олган территорияни чўлбиёбонга айлантиришга уринмоқдалар. Лангшон вилоятида шолидан, техника экинларидан мўл ҳосил етиштириб шуҳрат қозонган илғор хўжаликлардан бири—Хонгшон кооперативининг кули кўкка совурилди. Ундаги ҳамма уй-жойлар, қишлоқ хўжалик техникаси, меҳнат қуроллари уй ҳайвонларини Хитой агрессорлари ваҳшийларча йўқ қилиб ташладилар. Хитой агрессорлари гитлерчиларнинг куйдирилган ер тактикасини қўлламоқдалар.

ХАНОЙ, 1 март. (ТАСС). Вьетнам Ватан Фронти (ВВФ) марказий комитетининг пленуми бу ерда ўз ишини тугаллади. Пленумда Хитой милитаристлари ВСРга қарши бошлаган ваҳшиёна агрессияни даф этиш ишидаги конкрет вазифалар белгиланди.

ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуан пленумда нутқ сўзлади.

Пленум якдиллик билан қабул қилган баёнотда Хитой ҳукмрон доираларининг буюк давлатчилик гегемончилик муддаолари ва ашаддий урушқоқлик сиёсати қаттиқ қораланди. Шу нарса қайд этиладики, кейинги йилларда Хитой ҳарбийлари Вьетнамга қарашли Парасель оролларини босиб олди, Пол Пот-Иенг Саринииг қонли тўдасини ВСРга қарши урушга гиж-гижлади. Эндиликда Хитой ҳарбийлари БМТ Уставини қўпол равишда поймол этиб, Вьетнамнинг территориал бутунлиги ва суверенитетини бузди, унинг мустақиллигига тажовуз қилмоқда, бутун социалистик системага, барча тараққийпарвар инсониятга сурбетларча дағдаға қилмоқда.

ВВФ Марказий Комитети Вьетнам халқининг адолатли ишини ўз вақтида ва кучли қўллаб-қувватлаганликлари учун Совет Иттифоқига, қардош социалистик мамлакатларга, Коммунистик ва ишчи партияларга самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

ХАНОЙ, 1 март. (ТАСС). ВКП Марказий Комитетининг органи «Нян Зан» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: Пекиннинг ҳукмрон доиралари ёлғон ахборот тарқатиш ва туҳмат кампанияси давомида ўзининг Вьетнамга қарши агрессив урушини «чекланган операция» деб кўрсатишга уринмоқда. Бу кампания жаҳон афкор оммасини алдашга қаратилгандир.

Пекин, деб ёзади газета, мамлакатимизга қарши мунтазам қўшинларнинг ўнлаб дивизияларини ташлади, ўзининг экспансиячиликдан иборат гегемончилик режаларини амалга ошириш йўлида кенг кўламдаги агрессив ҳаракатларни авж олдириб юборди. Айни вақтда Хитой ҳукмрон доираларининг реакцион тўдаси ўз жиноятларини оқлашга уриниб, «вақт ва кўлам жиҳатидан чекланган уруш» олиб бормоқдамиз, деган гапларни айтмоқда. Уларнинг шериклари ҳам шундай гап-сўзларни айтмоқдалар.

БОЛГАР—СОВЕТ илмий-техникавий ҳамкорлиги йил сайин кенгайиб бормоқда. Ҳар иккала мамлакат илмий ташкилотлари шу беш йиллик давомида химия ва машинасозлик, электроника ва асбобсозлик, транспорт ва қишлоқ хўжалиги соҳаларида 400 дан ортиқ проблемани ишлаб чиқишлари мўлжалланмоқда. Софиядаги «Нипроруда» институти илмий коллективи совет мутахассислари билан биргаликда мисни бойитиш жараёнини назорат қиладиган электрон машина яратди. Суратда: институт ходимлари иш устида.

ПТА—ТАСС фотоси.

СПОРТ

ПЕШҚАДАМЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Республикамиз пойтахти ва Тошкент области стадионларида давом этаётган IX халқаро турнир қатнашчилари эртага группадаги ўйинларга якун ясашади. 6-мартда эса «Пахтакор» стадионида турнир ғолиби маълум бўлади.

Республикамиз футболчилари биринчи куни ГДР командасига 1:2 ҳисобида ютқазиб қўйганда мухлислар бу натижадан хафа бўлишган эди. Лекин кейинги учрашувларда Ўзбекистон спортчилари ҳамжиҳатлик билан ўйнаб, кетма-кет ғалабага эришдилар. Айниқса, СССРнинг иккинчи терма командаси билан бўлган ўйинда қўлга киритилган ғалаба ишқибозларини хурсанд этди. Бу учрашувда командамизга ғалаба келтирган ягона тўпни Сергей Горковенко киритди.

Учинчи турда Германия Демократик Республикаси футболчилари РСФСР командаси билан учрашиб, йирик 3:0 ҳисобида ғолиб келдилар. Шундай қилиб кечаги учрашувларгача фақат ГДР командасигина очко йўқотгани йўқ.

Германия Федератив Республикаси футболчилари эса Украина командаси билан бўлган ўйинда 2:4 ҳисобида енгилдилар. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» стадионида куч синашган Финляндия-Чехословакия командалари баҳсида ҳисоб очилмади.

Уч турдан сўнг командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«А» группаси			
Украина	3	6—4	4
Чехословакия	2	2—1	3
СССР-I	2	3—2	2
ГФР	2	4—5	2
Финляндия	3	0—3	1
«Б» группаси			
ГДР	2	5—1	4
Ўзбекистон	3	4—2	4
СССР-2	2	2—1	2
Венгрия	2	1—2	2
РСФСР	3	0—6	0

ОЛИЙ ЛИГАНИ КЎЗЛАБ

Кеча пойтахтимиздаги қишлоқ хўжалиги институти спорт залида қўл тўпи бўйича мамлакат чемпионати биринчи лигасида қатнашаётган командаларнинг иккинчи давра, биринчи тур ўйинлари старт олди. Келаси йил олий лига қатнашчилари сафида иштирок этишни мақсад қилган Ўзбекистон Давлат физкультура институти гандболчилари ҳозирда биринчи лига вакиллари ўртасида карвонбошилик қилмоқдалар. Улар иккинчи даврани ҳам ғалаба билан бошладилар. Кеча биринчи турда Бокунинг армия спорт клуби командаси билан учрашиб, 37:33 ҳисобида ғолиб келишди ва очколарни 21 тага етказдилар.

Реклама ва эълонлар

Тошкент давлат циркида

7 МАРТДАН БОШЛАБ

Совет цирки усталарининг янги программаси

ҲИНДИСТОН СЕҲРГАРЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ФАХРИЙ АЪЗОСИ АНАТОЛИЙ ФУРМАНОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ

ИЛЛЮЗИОН РЕВЮНИНГ

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

ТУРКМАНИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ Дурди АННАЕВ РАҲБАРЛИГИДАГИ «ТУРКМАНИСТОН ЙИГИТЛАРИ»

РСФСРда хизмат кўрсатган артист, таниқли масхарабоз КОНСТАНТИН БЕРМАН РАҲБАРЛИГИДАГИ МАСХАРАБОЗЛАР ГРУППАСИ ДОИМО МАНЕЖДА.

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 12, 16 ва 19.30 да бошланади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

5-ТОШКЕНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 10-синфни тамомлаган, Тошкент шаҳрида яшовчи йигит-қизлар қабул қилиниб, улар эркаклар ва болалар костюмларини тикувчи, аёллар ва болалар пальтосини тикувчи, аёллар ва болаларнинг енгил кўйлакларини тикувчи, чарм-галантерея буюмларини бичувчи, чарм-галантерея буюмларини тикувчи касбларга ўргатилади

Ўқиш муддати — 1 йил.

Стипендия — ойига 30 сум.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилиш шарт: паспорт, ўрта маълумоти ҳақидаги аттестат, яшаш жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, 286-формадаги медицина справкаси, директор номига ариза, 4 та фотосурат (3х4 см.), мактабдан характеристика.

Билим юртида «Ўз касбининг устаси», «Энг яхши биринчи махсулот» конкурслари ўтказилади. «Ёш ишчи куни»да ўқувчилар ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари билан учрашадилар.

Билим юртида техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик ва спорт секциялари мавжуд.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар педагогика советининг қарори билан Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига ўқишга киришга тавсия этиладилар.

Билим юрти адреси: Тошкент-100, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй. Телефонлар: 53-36-45, 53-79-09.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.35 — Гимнастика. 10.00 — Ўсмирлар ижоди. 10.25 — Ота-оналар, сизлар учун. 10.55 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.25 — Тонги почта. 11.55 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.25 — Ҳужжатли фильм. 13.25 — Здоровье. 14.10 — Камалак. Халқ ижодиёти телевизион программаларининг III халқаро фестивали. Болгария Халқ Республикаси. 14.45 — Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирила бошлаганлигининг 25 йиллигига бағишланган кўрсатув. 15.35 — Мультфильмлар программаси. 15.55 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (М) — «Торпедо» (Горький). 18.25 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.35 — Эстрада программаси. 21.30 — Вақт. 22.05 — Кинопанорама. 00.01 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.10 — Кинопублицист экрани. 12.00 — Футбол бўйича IX Халқаро ёшлар турнири. ЎзССР—Венгрия. 12.40 — Ёшлик студияси кўрсатади. 13.40 — Юмор телевизион театри. 14.45 — Рус тилини ўрганиш бўйича Бутуниттифоқ конференцияси олдидан «Буюк ва қудратли...». 17.35 — Ёшлик студияси кўрсатади. 18.15 — Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигига. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Дилдан куйлаб, ўйнаб-қувнаб. Концерт. 19.50 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 20.10 — Катталар учун мультфильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Куйла, дилкаш дуторим. Концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Биз — Самарқанддамиз. Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.25 — Душанба кўрсатувлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/III да **Маърифат қурбонлари**, 4/III да **Катта концерт** (12,00, билетлар сотилган), **Спартак** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/III да **Тирик мурда**, 4/III да **Қиёмат қарз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/III да **Йиллар ўтиб**, 4/III да **Она қизим.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/III да **Биринчи бўса** (19.00), 4/III да **Беш кунлик куёв.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ТЎРТ КУЁВ» эстрада-цирк лўлилар ревюсининг хайрлашув гастроллари** (12.00, 16.00, 19.30 да).

Ўзбекистон КП Янгийўл шаҳар комитети ва шаҳар ижроия комитети ташкилий бўлим мудири, шаҳар партия комитети бюросининг аъзоси, халқ депутатлари шаҳар Советининг депутати Г. С. Салминга онаси

Ирина Васильевна САЛМИНАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент область ижроия комитетининг Дорихоналар бошқармаси ва бошқарма базаси коллективлари шу база мудири А. Ш. Шорустамовга онаси

Хайриниса ШОАБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент область прокуратураси коллективи аппаратнинг собиқ масъул ходими, пенсионер

Зиёдулла ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН кўчаси, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325845; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325559; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 01827. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е.—2345.